

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. WPROWADZENIE	4
3. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO	5
3.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNO-GEOGRAFICZNE	5
3.2. HISTORIA	6
3.3. DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI	9
3.4. DEMOGRAFIA	11
3.5. GOSPODARKA	12
3.6. RYNEK PRACY	12
3.7. STRUKTURA GRUNTÓW	13
3.8. ŚRODOWISKO NATURALNE I OBSZARY CHRONIONE.....	13
3.9. INFRASTRUKTURA	14
3.9.1. KOMUNIKACJA	14
3.9.2. TELEKOMUNIKACJA	16
3.9.3. ZAOPATRZENIE W WODĘ	17
3.9.4. SIEĆ KANALIZACYJNA	17
3.9.5. ŹRÓDŁA ENERGII	17
3.9.6. GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI	17
3.9.7. ZASOBY MIESZKANIOWE GONIĄDZA.....	18
3.10. OŚWIATA	19
3.11. OPIEKA ZDROWOTNA I OPIEKA SPOŁECZNA	21
3.12. BEZPIECZEŃSTWO	22
3.13. REKREACJA SPORT I TURYSTYKA.....	23
3.14. KULTURA	25
4. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI GONIĄDZ	26
5. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI GONIĄDZ...	28
5.1. CZYNNIKI WEWNĘTRZNE.....	29
5.1.1. MOCNE STRONY	29
5.1.2. SŁABE STRONY	29
5.2. CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	30
5.2.1. SZANSE	30
5.2.2. ZAGROŻENIA	30
6. PLAN DZIAŁAŃ	31
7. OPIS ZADAŃ DO REALIZACJI	32
8. UZASADNIENIE REALIZACJI ZADAŃ	37
9. ODBIORCY PROJEKTU	39
10. OCZEKIWANE REZULTATY	40
11. SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI ZADAŃ	42
12. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ.....	43
13. MONITOROWANIE I WDROŻENIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI	44
14. PODSUMOWANIE	46

1. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich i miejsko-wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju tych obszarów w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018 jest jednym z najważniejszych elementów odnowy miejscowości, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Goniądz przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Goniądz.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
 - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
2. kształtowania obszaru przestrzeni publicznej,
3. budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych,
4. zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne,
5. odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci,
6. kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Goniądz jest obszar tej miejscowości.

Opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, szanse i zagrożenia miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2009-2018. Podstawą opracowania planu jest Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Goniądz do roku 2015 przyjęta uchwałą Rady Miejskiej nr XLII/213/02 z dnia 09 lipca 2002 r. oraz Plan rozwoju Lokalnego Gminy Goniądz na lata 2007-2017 przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Goniądzu nr XVII/100 z dnia 06 lutego 2008r.

Plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, i może być zmieniona kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

2. WPROWADZENIE

Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości Goniądz polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany jest (przy udziale przedstawicieli gminy) z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości.

Specyfika planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma pro-gospodarczy, pro-społeczny i pro-kulturowy charakter i dzięki temu może stanowić doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności miasta Goniądz jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy większe miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi i małych miasteczek.

Idea odnowy wsi i małych miasteczek wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo miejscowość odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „duże-miasto”, wysoko zurbanizowane i konkurujące z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowe miasto”, nowoczesne, lecz ceniące i zachowujące swój małomiasteczki charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy Miejscowości Goniądz:

1. Plan umożliwi efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe.
2. Zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwi stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej.
3. Dokument umożliwi zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga consensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji

pozwała na wypracowanie Planu, z którym będzie identyfikowała się społeczność lokalna.

4. Tworzenie Planu Odnowy Miejscowości Goniądz sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości a przez to przyjrzeniu się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób pozwoli uniknąć wielu trudnościom.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy Miejscowości Goniądz jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt żywiołowego przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków.

Projekt wprowadzonych do Planu zadań powstał w oparciu o wytyczne środowiska lokalnego i przeprowadzonych konsultacji społecznych.

3. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

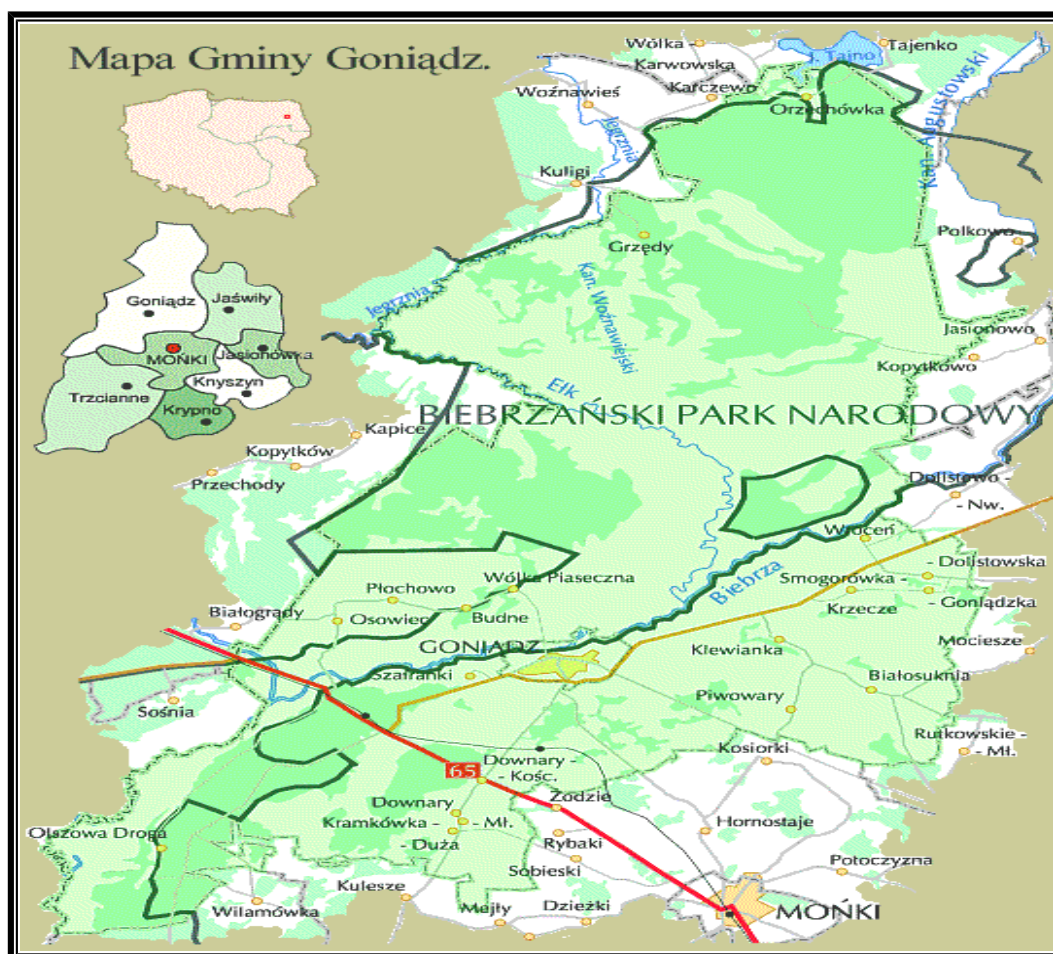
3.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNO - GEOGRAFICZNE

Goniądz - miasto położone w Polsce w województwie podlaskim, powiecie monieckim. W latach 1975-1998 administracyjnie należało do województwa łomżyńskiego. Będące obecnie siedzibą gminy miejsko-wiejskiej Goniądz. Jego obszar rozciąga się wzdłuż rzeki Biebrzy na Wysoczyźnie Białostockiej na skraju Kotliny Biebrzańskiej z której rozciąga się wspaniała panorama na biebrzańskie rozlewiska. Goniądz - ośrodek rolniczy i usługowy dla rolnictwa, leży przy turystycznym szlaku wodnym Biebrzy łączącym jeziora Równiny Augustowskiej i Pojezierza Ełckiego z Narwią.

Powierzchnia Goniądza wynosi 4,28 km² co stanowi 1,14 % powierzchni gminy wynoszącej 376,68 km², 27,2% powierzchni powiatu monieckiego i 1,9% powierzchni województwa podlaskiego.

Poniższa mapa ukazuje położenie Goniądza w Polsce, powiecie monieckim w Gminie Goniądz

3.2. HISTORIA

Początki miasta nie są jeszcze znane, sięgają one zapewne rządów książąt mazowieckich w XIV w. na ziemiach między Narwią a Biebrzą. Jak głosi jedna z legend to właśnie miejsce obrał sobie jeden z królów Polski będąc na polowaniu goniąc jelenia odłączył się od swojej drużyny i zabłądził. Mocno zmęczony ujrzał przed sobą wzgórze, na którym postanowił odpocząć. Gdy wjechał na to wzniesienie zobaczył małą osadę i przepiękny widok doliny Biebrzy (w pierwotnej wersji nazywała się Bobrą – nazwa pochodzi od dużej liczby bobrów, które gnieździły się w tej okolicy). Początkowo chciał zawrócić i odnaleźć swoich kompanów, lecz zauroczony pięknem tej okolicy i błogiej ciszy jaka okalała to miejsce postanowił zostać. Opuszczoną osadę postanowił przyłączyć do swoich ziem dając jej nazwę Goniąc. Z biegiem czasu nazwa zmieniła się na Goniądz.

Założkiem osady był zapewne założony na wzgórzu nad Biebrzą drewniany zamek, którego umocnienia według opisu z 1574r. składały się z 89 horodni i 4 wież. Przy zamku stały 2 domy, a do horodni były przybudowane od wewnątrz

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

małe domki. Pod zamkiem nad Biebrzą mieściły się stajnie, piekarnie, browar i zabudowania folwarczne. Całość zwana była Wielkim Dworcem. Zamek pochodził zapewne z czasów Wielkiego Księcia Witolda, ale mógł powstać wcześniej, jako obrona przeprawy przez Biebrzę przed Krzyżakami i Litwinami. Na południe od zamku powstała osada z owalnym placem targowym, zwanym Starym Rynkiem i kościołem.

Ze względu na swoje położenie Goniądz w XIV i XV w. był przedmiotem sporów i walk między książętami mazowieckimi a Litwą, przy której utrzymał się do 1569r. Po utracie znaczenia militarnego został nadany przez króla Aleksandra księciu Michałowi Glińskiemu; w 1509r. przeszedł w ręce Radziwiłłów. W XV i XVI w. stanowił siedzibę powiatu, a później wchodził w skład powiatu tykocińskiego w ziemi bielskiej.

Goniądzowi zwanemu miasteczkiem już w 1493r. prawo miejskie wyrobiła w 1547r. Petronela z Radziwiłłów Dowoynowa. W tym też czasie założono nowy rynek kwadratowy z 6 wybiegającymi z niego uliczkami i wybudowano dwa nowe kościoły.

Goniądz uzyskał potwierdzenie praw miejskich przez wielu królów. Wojewoda połocki Dowoyna nadał prawo wyrębu w Puszczy Goniądzkiej. Wójt uzyskał 5 włók ziemi (teren dzisiejszej wsi Wójtówstwo).

W 1569r. przeszedł Goniądz wraz z województwem podlaskim do Korony, a w 1571r. Anna z Radziwiłłów Kiszczyna zapisała dobra rajgrodzko - goniądzkie królowi Zygmuntowi Augustowi, który wyodrębnił z nich osobne starostwo goniądzkie, obejmujące 4 folwarki i 20 wsi. Odtąd jego dzieje były dziejami starostwa knyszyńskiego.

W 1579 r. Stefan Batory wydał uniwersał ustanawiający założenie żup solnych w Goniądzu, które miały zaopatrywać w sól całe województwo podlaskie. Do dnia dzisiejszego pozostały liczne ślady tych żup, które możemy podziwiać od strony ulicy Demokratycznej w kierunku wsi Szafranki.

Goniądz pełnił na Biebrzy rolę portu rzecznego, przez który spławiano do Gdańska produkty rolne i leśne z północnego Podlasia. Stanowił również w tym okresie główny ośrodek handlu tarcicą. Biebrzą spływały duże barki załadowane drewnem. Był też ośrodkiem rzemieślniczym dla rolniczego zaplecza. W 1580r. miasto liczyło 247 domów i około 1500 mieszkańców, trudniących się głównie rolnictwem; rzemieślników było zaledwie 16, w tym 8 szewców, 4 rzeźników, 3 kowali; było też 7 przekupniów, a najwięcej, bo 27 rybaków. W Goniądzu istniały cechy: piwowarów, który otrzymał przywilej w 1602r., rybaków z przywilejem z 1624r. oraz szewców.

Miasto z okolicą stanowiło poważny ośrodek przemysłu młynarskiego z 7 młynami na Biebrzy i Goniądzce (obecnie rzeka Czarna Struga). Przy jednym z nich był folusz. Przemysł ten zaczął upadać w XVII w. Miasto zajmowało w tym czasie 174 włóki wraz z 11 przedmieściami (Białosuknie, Boguchwały, Downary, Jaśki, Kosiorki, Łupichy, Puszkarze, Pyzy, Owieczki, Zyberty i Żodzie), których mieszkańcy, uprzywilejowani przez Dowoynów prowadzili stałe spory ze starostami goniądzkimi.

W 1602r. podatek płacono z 286 domów, a w 1616r. już tylko ze 188. Z powodu zniszczeń i wyludnienia w okresie wojen szwedzkich Goniądz w 1663r. płacił podatek tylko z 14 domów, a pod uprawą było zaledwie 15 włók. W 1667r. uchwałą sejmową utworzono w Goniądzu urząd grodzki, którego księgi z lat 1668-1800 wraz z cennymi materiałami źródłowymi z lat wcześniejszych zginęły w okresie ostatniej wojny.

W 1765r. Goniądz liczył 243 domy i około 1500 mieszkańców. Za czasów pruskich utworzono powiat grodzki, a w mieście rezydował landrat - starosta i sąd powiatowy oraz stacjonował mały garnizon.

Potop szwedzki a także częste zarazy i pożary przyczyniły się do upadku miasteczka. W czerwcu 1794 r., podczas insurekcji kościuszkowskiej, w rejonie Goniądza powstańcy pokonali wojska pruskie w bitwie pod Osowcem.

W 1799r. liczył Goniądz 210 domów i 1373 mieszkańców bez przedmieść. Po pożarze miasta część jego mieszkańców wyprowadziła się, przenosząc się bliżej pól ornych. W Goniądzu znajdował się magazyn soli.

Po pokoju tylżyckim miasto zostało włączone do obwodu białostockiego zabranego przez Rosję, a od 1842r. do guberni grodzieńskiej. W ciągu XIX w. miasto powoli się rozwijało: ok. 1845r. liczyło 1176 mieszkańców, w 1857r. – 1838 mieszkańców, a w 1897r. – 3402 mieszkańców w tym 2056 żydów. Do wzrostu tego przyczyniła się budowa linii kolejowej Brześć – Grajewo i boczniczy do twierdzy Osowiec. Twierdza Osowiec była głównym źródłem utrzymania społeczności żydowskiej zamieszkującej Goniądz przed I wojną światową. Lata 1941-42 przyniosły kres osadnictwa żydowskiego w Goniądzu. Do chwili obecnej zachowały się ślady tego osadnictwa w mieście. Domy żydowskie w zabudowie starego i nowego rynku miasta, ruiny żydowskiego cmentarza przy drodze powiatowej Goniądz-Downary, to niektóre zachowane do dziś pamiątki.

W latach 1906 i 1911 Goniądz nawiedziły duże pożary. Odbudowany po tych nieszczęściach nabrał swoistego miejskiego charakteru.

Ponieważ w czasie pierwszej wojny światowej linia frontu przebiegała przez Biebrzę, działania wojenne spowodowały poważne zniszczenia w Goniądzu. W 1921 r. pożar strawił zabytkowy kościół św. Agnieszki, powstały w 1779 r. Na jego miejscu wzniesiono nową świątynię, której konsekracja odbyła się w 1924 r.

W 1933 r. rozpoczęła się budowa nowej 7-klasowej szkoły publicznej, jednak przerwał ją wybuch drugiej wojny światowej. Podczas okupacji, najpierw sowieckiej (1939-1941), a następnie niemieckiej (1941-1944), Goniądz był miejscem wielu tragicznych wydarzeń, takich jak rozstrzeliwania cywilów, masowe aresztowania oraz wywózki na roboty przymusowe.

W 1921r. Goniądz bez przedmieść liczył 430 domów i 2642 mieszkańców, w 1931r. 3449 mieszkańców, a w 1939r. – 3524 mieszkańców.

W okresie drugiej wojny światowej miejscowość przez pięć miesięcy, aż do wkroczenia wojsk radzieckich, znajdowała się na linii frontu. Wkrótce po zakończeniu wojny przystąpiono do odbudowy zniszczonego miasteczka.

Druga wojna światowa zniszczyła miasto w 80%. Duże straty poniosła ludność miejska, zwłaszcza Żydzi, których wywieziono do obozu w Treblince.”

3.3. DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI

Na terenie Goniądza objęte są ścisłą ochroną Konserwatora Zabytków następujące obiekty :

- 1) pierwotny układ przestrzenny miasta, obejmujący swym zasięgiem Plac 11 Listopada, Stary Rynek, ul. Jadźwingowską oraz część ulic Mickiewicza, Kościuszki i Wojska Polskiego
- 2) kościół parafialny pw. Świętej Agnieszki i Św. Antoniego Padewskiego, wybudowany w latach 1922-24. Zaprojektowany przez Oskara Sosnowskiego jest budowlą bazylikową, trójnawową, z pseudotranseptem, ośmioboczną kaplicą Świętego Antoniego i dwuwieżową fasadą. W nawie głównej znajdują się sklepienia kolebkowe, natomiast w nawach bocznych i prezbiterium krzyżowe z zabytkowym krucyfiksem z przełomu XVII i XVIII w .

- 3) kaplica p.w. Św. Floriana wzniesiona w 1864 r, położona na najwyższym, malowniczym wzniesieniu w centralnej części miasta (dawne miejsce cmentarza szpitalnego), z którego można podziwiać przepiękną panoramę Goniądza

- 4) cmentarz rzymskokatolicki (najstarsza część), położony na wzgórzu przy wyjeździe z miasta w kierunku Moniek z charakterystycznymi kutymi ręcznie krzyżami i starymi nagrobkami z okalającym kamiennym parkanem
- 5) kaplica cmentarna p.w. Ducha Świętego z 1907 r.

Poza wyżej wymienionymi zabytkami ochroną konserwatorską są objęte również obiekty o wartościach kulturowych. Obiekty te przedstawia poniższa tabela.

1) Architektura i budownictwo.
ul. Grodzieńska
1. dom nr 2, drewn., pocz. XX w,
2. dom nr 5, drewn., l. 20 XX w.
ul. Kościuszki
3. dom nr 54, drewn., l. 20 XX w.
4. dom nr 62, mur., l. 20 XX w.
ul. Konstytucji 3 Maja
5. dom nr 24, drewn., pocz. XX w.
6. dom nr 67, mur. pocz. XX w.
ul. Mickiewicza

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

7. dom nr 6, mur., l. 20 XX w.
ul. Rybacka
8. dom nr 6, drewn., pocz. XX w.
ul. Wojska Polskiego
9. dom nr 35, drewn., l. 20 XX w.
10. dom nr 42, drewn., l. 20 XX w.
11. dom nr 43, mur., l. 20 XX w.
12. dom nr 45, drewn., pocz. XX w.
Plac 11 Listopada
13. dom nr 33, mur., l. 20 XX w.
ul. Jagiellońska
14. młyn wodny, drewniany z końca XIX w.
2) Cmentarze:
15. część cmentarza rzymskokatolickiego nie wpisana do rejestru zabytków
3) Stanowiska archeologiczne zlokalizowane między ulicą Grodzieńską a Jagiellońską

3.4. DEMOGRAFIA

Według danych na dzień 31 grudnia 2008 roku obszar Miasta i Gminy Goniądz zamieszkuje 5 343 osób, z czego 1 924 mieszka w Goniądzu, pozostałe 3 419 zamieszkuje obszary wiejskie. Ludność Gminy stanowi 0,45% ludności województwa podlaskiego i odpowiednio 12,1% ludności powiatu monieckiego.

W Goniądzu występuje najwyższa gęstość zaludnienia. Na 1 km² przypada 449 osób. Wskaźnik gęstości zaludnienia dla Gminy w 2001 roku wynosił 14,3 osoby/km² podczas gdy dla całości województwa wynosi on 61 osoby/km², a dla powiatu monieckiego 33 osób/km². Gęstość zaludnienia w Mieście wynosząca 449 osoby/km², znacznie odbiega od gęstości zaludnienia na terenach wiejskich gminy wynoszącej zaledwie 10 osoby/km² będącej jedną z najniższych w Województwie Podlaskim.

Zestawienie struktury mieszkańców miasta Goniądza według wieku i płci (dane UM w Goniądzu na dzień 31 grudnia 2008r) przedstawia poniższa tabela.

wiek	mężczyźni	kobiety	ogółem
0-2	20	30	50
3	13	10	23
4-5	21	13	34
6	10	9	19
7	11	16	27
8-12	52	52	104
13-15	40	35	75
15-17	29	35	64
18	12	18	30

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

19-65	597	-	597
19-60	-	574	574
pow. 65	94	-	94
pow. 60	-	233	233
ogółem	899	1025	1924

3.5. GOSPODARKA

Podstawową formą gospodarki w mieście jest rolnictwo. Według ewidencji wymiaru podatku prowadzonej przez Urząd Miejski w Goniądzu w obrębie Goniądza swoją siedzibę ma 259 gospodarstw rolnych, których obszar użytków rolnych rozciąga się na okoliczne obręby geodezyjne gminy Goniądz i gmin ościennych.

Ponadto na terenie gminy Goniądz wg danych z rejestru działalności gospodarczej prowadzonej w Urzędzie Miejskim w Goniądzu zarejestrowanych jest 120 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą z czego na terenie miasta Goniądz taką działalność prowadzą 60 podmioty. Głównymi dziedzinami prowadzonej działalności są:

- usługi w branży turystycznej
- usługi transportowe
- usługi w zakresie budowy i remontów budowlanych
- usługi związane z handlem artykułami przemysłowymi
- usługi w zakresie handlu artykułami spożywczymi
- usługi weterynaryjne i inseminacja
- usługi w zakresie ubezpieczeń i pośrednictwa finansowego
- usługi w zakresie gastronomii
- usługi w zakresie mechaniki pojazdowej

Struktura podmiotów gospodarczych prowadzących działalność gospodarczą w Goniądzu przedstawia poniższa tabela:

Lata	Podmioty zarejestrowane prowadzące działalność gospodarczą – miasto Goniądz
2000-2003	38
2004	39
2005	41
2006	46
2007	50
2008	60

Jak wynika z tych danych występuje zdecydowany wzrost podmiotów gospodarczych w Goniądzu na przestrzeni tych lat.

3.6. RYNEK PRACY

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z Gminy Goniądz w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mońkach na dzień 31 sierpnia 2008 roku wynosiła 204 osoby. Większy odsetek osób stanowią mieszkańcy Goniądza. Udział osób bezrobotnych w całkowitej liczbie mieszkańców Gminy Goniądz wynosił 3,81%, podczas gdy średnia dla gminy w powiecie monieckim przy liczbie 1384 ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 14,2%.

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców Goniądza jest praca zawodowa w sektorze prywatnym, publicznym i rolnictwie. Do większych pracodawców i zakładów pracy w mieście zaliczyć możemy:

- Kompleks „Bartłowizna”
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Goniądzu
- Urząd Miejski w Goniądzu i jednostki podległe (ZUK, OPS, GOK)
- Bank Spółdzielczy w Mońkach filia w Goniądzu
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy „Promyk”
- Zakłady prywatne w branży budowlanej, transportowej i inne

3.7. STRUKTURA GRUNTÓW

Powierzchnia administracyjna miasta Goniądza wynosi 428 ha. W strukturze gruntów na terenie Goniądza przeważają grunty orne - ok. 129 ha. Lasy i grunty zadrzewione stanowią ok. 20 ha, łąki i pastwiska to obszar około 127 ha, grunty pod stawami – ok. 1ha, grunty rolne zabudowane - ok. 39 ha, tereny mieszkaniowe - ok.16 ha, inne tereny zabudowane stanowią – ok. 19 ha, tereny rekreacyjne zajmują powierzchnię –ok. 3 ha, drogi publiczne i dojazdowe to obszar - ok.27 ha, wody zajmują – ok.32 ha.

Podstawową formą własności gruntów jest własność prywatna.

3.8. ŚRODOWISKO NATURALNE I OBSZARY CHRONIONE

System przyrodniczy miasta Goniądz tworzą:

- Dolina rzeki Biebrzy rozciągająca się na północ od ciągu komunikacyjnego ulicy Demokratycznej, Nadbiebrzańskiej, Gęskiej, Dolistowskiej w Goniądzu. Dolina rzeki Biebrzy posiada status Biebrzańskiego Parku Narodowego. Jest to największy Park Narodowy w Polsce. Jego powierzchnia to 59 223 ha, a otuliny wokół niego to 66 824 ha. W granicach administracyjnych Goniądza Biebrzański Park Narodowy zajmuje powierzchnię 33 ha. Ten rozległy obszar uznawany jest za osobliwość przyrodniczą nie tylko w skali kraju, lecz również Europy. Ogromnym walorem doliny Biebrzy jest zachowana dwukierunkowa strefowość ekologiczna tj. poprzeczna i podłużna strefowość siedliskowo - roślinna uwarunkowana różnymi stosunkami hydrologicznymi. Dolina Biebrzy jest unikatową w skali Europy enklawą dla ptaków wodno-błotnych. Obszar Bagien Biebrzańskich ma rekomendacje do uznania za Obiekt Dziedzictwa Światowego, wydane przez Komisję Parków Narodowych i Obszarów Chronionych IUCN (Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych) oraz Federację Parków Narodowych i Parków Natury Europy.
- Dolina rzeki Czarna Struga która swoim przebiegiem od wsi Wojtówstwo i kończąc swoje ujście w Biebrzy w okolicy ulicy Demokratycznej jest swoistym uzupełnieniem starorzeczy rzeki Biebrzy.
- Teren parku miejskiego przy ulicy Plac 11 Listopada jako miejsce centralnie położone w mieście spełnia funkcję typowo rekreacyjną gdzie człowiek może odpocząć i spacerować alejkami.
- Tereny leśne przy ulicy Demokratycznej w Goniądzu i drogi wojewódzkiej nr 670 tworzą swoisty mikroklimat.
- Tereny zieleni ogrodów przydomowych i ogrodów działkowych przy ulicy Demokratycznej w Goniądzu.
- Tereny upraw polowych, łąki i pastwiska położone głównie przy ulicach Polnej, Grodzieńskiej, Demokratycznej, Dolistowskiej, drodze wojewódzkiej nr 670 tworzą miejsca charakterystyczne dla naszego regionu.

Pomnik przyrody jaki możemy spotkać na terenie Goniądza: to wiąz polny rosnący w Goniądzu przy ul. Wojska Polskiego 29, będącej w administrowaniu Gminy Goniądz (Pomnik przyrody Nr 150 Ł), obwód 303 cm, wys. 23 m wiek 80-100 lat

Na terenie Goniądza zlokalizowane są również obszary **Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000**. Są to:

- „Dolina Biebrzy” (Specjalny Obszar Ochrony), kod obszaru PLH 200008. Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej, obszar wpisany na listę obszarów Konwencji Ramstar.
- „Ostoja Biebrzańska” (Obszar Specjalnej Ochrony), kod obszaru PLB 200006, „Ostoja Biebrzańska” położona jest w Kotlinie Biebrzańskiej.

Walory przyrodnicze, między innymi tereny Doliny Biebrzy, były podstawą wyodrębnienia w latach osiemdziesiątych na terenie Polski północno – wschodniej obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski. ZPP to obszar objęty porozumieniem działań na rzecz ekorozwoju. Zajmuje on obecnie 63.235 km², co stanowi około 20, 0 % powierzchni kraju, a zamieszkuje go prawie 4.0 mln osób, co stanowi 9,7 % ludności kraju. Położony jest w północno-wschodniej jego części, obejmując

województwa warmińsko-mazurskie i podlaskie oraz części województw: mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego i pomorskiego. Podstawą delimitacji obszaru były jedne z najcenniejszych w kraju i Europie systemy ekologiczne

3.9. INFRASTRUKTURA

3.9.1. KOMUNIKACJA

Na terenie Goniądza układ podstawowej sieci komunikacyjnej stanowi droga wojewódzka Nr 670 Osowiec-Suchowola oraz dwie drogi powiatowe nr 1799B-Białogrądy-Osowiec-Płochowo-Goniądz i 1847B Goniądz-Downary Plac.

Istotnymi problemami w zakresie drogownictwa są:

- wysoki stopień degradacji technicznej infrastruktury komunikacyjnej;
- rosnący ruch drogowy;
- zmniejszające się bezpieczeństwo w ruchu drogowym;
- zagrożenia dla ruchu pieszych;
- ograniczenia środków finansowych niezbędnych do realizacji inwestycji komunikacyjnych.

Na terenie miasta wiele ulic wymaga gruntownej przebudowy. W stosunku do zwiększającej się liczby samochodów w mieście jest niewiele miejsc parkingowych. Te, które mieszczą się przy obiektach użyteczności publicznej jak i obiektach, w których oferowane są usługi nie w pełni zaspokajają potrzeby kierowców. Zachodzi potrzeba podjęcia działań zmierzających do poprawy tego stanu rzeczy.

ZESTAWIENIE ULIC GMINNYCH w GONIĄDZU

Lp.	Nazwa ulicy	Nr drogi	Długość m	szer mb	Powierzchnia w m	Rodzaj nawierzchni
1	Bednarska	103389B	120	5,0	600	gruntowa
2	Demokratyczna	103390B	950	7,0	6650	Gruntowa wzmocniona żwirem
3.	Dolistowska	103363B	600 500	6,0	3600 3000	gruntowa bitumiczna
4	Majora Węgielnego	103391B	260	6,0	1560	bitumiczna
5.	Gęsia	103392B	140	4,0	560	gruntowa
6.	Jadźwingowska	103393B	260	4,5	1170	bitumiczna
7	Kąpielowa	103394B	225	6,0	1350	brukowa
8	Kwiatowa	103395B	170	6,0	1020	bitumiczna
9	Mostowa	103396B	400	6,0	2400	gruntowa

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

10	Nadbiebrzańska	103397B	900	4,5	4050	Gruntowa wzmocniona żwirem
11	Nowy Świat	103398B	530	6,0	3180	brukowa
12	Ogrodowa	103399B	220	7,0	1540	Gruntowa wzmocniona żwirem
13	Polna	125400B	860	4,5	3870	gruntowa
14	Piotra z Goniądza	125500B	180	5,0	900	gruntowa
15	Różana	125501B	220	6,0	1320	bitumiczna
16	Św. Rozalii	125502B	300	4,0	1200	Gruntowa wzmocniona żwirem brukowcowa
17	Sadowa	125503B	230	4,5	1035	gruntowa
18	Słoneczna	125504B	80	6,0	480	gruntowa
19	Spółeczna	125504B	140	6,0	840	gruntowa
20	Spółdzielcza	125506B	115	5,0	575	gruntowa
21	Szkolna	125507B	270	3,8	1026	Brukowa gruntowa
22	Wojska Polskiego	125508B	1350	7,0	9450	bitumiczna
23	Witosa	125509B	175	5,0	875	gruntowa
		ŁĄCZNIE	9235		51811	

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Goniądzu

Jak wynika z danych powyżej tylko 2,76 km ulic będących w zarządzie Burmistrza Goniądza jest o nawierzchni bitumicznej, a zdecydowana większość posiada nawierzchnię gruntową i żwirową. Taki stan rzeczy ogranicza rozwój miasta.

Ulice powiatowe, których zarządcą jest Starosta Moniecki (Kościuszki, Mickiewicza, Plac 11 Listopada, Szpitalna, Rybacka, Konstytucji 3 Maja, Grodzieńska, Jagiellońska, Słowackiego) wymagają w większości poprawy nawierzchni i przebudowy chodników dla pieszych.

3.9.2. TELEKOMUNIKACJA

Miasto i Gmina Goniądz ma sieć telefonii stacjonarnej pokrywającą cały jej obszar. Końcówki abonenckie wykonane są w technologii radiowej lub kablowej z możliwością dostępu do Internetu szerokopasmowego. Również rozwiniętą sieć telefonii komórkowej GSM 900MHz z dostępem do Internetu w technologii GPRS

i EDGE. Obecnie działają trzy stacje BTS operatorów sieci ERA GSM, PLUS GSM i ORANGE. W Goniądzu przebieg tras liniowych urządzeń telekomunikacyjnych przedstawia się następująco:

- a) trasa przebiegu istniejącego optotelekomunikacyjnego kabla z kierunku Moniek, ulicami: Mickiewicza, Plac 11 Listopada, Kościuszki, Rybacką, w kierunku Grajewa,
- b) trasa przebiegu istniejących kabli rozdzielczych miedzianych na obszarze całego miasta wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
- c) trasy przebiegu istniejących linii napowietrznych na obszarze całego miasta wzdłuż ciągów komunikacyjnych;

3.9.3. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Zaopatrzenie mieszkańców w wodę odbywa się z pięciu stanowiących własność Gminy stacji wodociągowych, które zlokalizowane są w miejscowościach: Goniądz, Białosuknia, Downary, Osowiec i Wroceń. Ze stacji tych zaopatrywanych jest w wodę 19 miejscowości. W pozostałych wsiach zaopatrzenie w wodę odbywa się ze studni kopanych i głębinowych.

W Goniądzu zainwentaryzowanej jest 12 km sieci wodociągowej, do której podłączonych jest 375 odbiorców. Pobór wody następuje z ujęć studni głębinowych przy ulicy Demokratycznej dalej do hydroforni przy ulicy Kościuszki.

3.9.4. SIEĆ KANALIZACYJNA

Miasto Goniądz posiada mechaniczno - biologiczną oczyszczalnię ścieków typu BOS-200 o przepustowości 400 m³/d, której obsługą zajmuje się Zakład Usług Komunalnych w Goniądzu. Wykorzystanie możliwości oczyszczalni oscyluje pomiędzy 15,8% do 17,8%. Oczyszczalnia odbiera ścieki z sieci kanalizacyjnej o długości 14,7 km do, której podłączonych jest 164 budynków mieszkalnych, budynków komunalnych i budynków użyteczności publicznej. Wybudowany kolektor sanitarny w Goniądzu umożliwił podłączenie się do sieci kanalizacyjnej wszystkich obiektów turystycznych.

Rozwiązanie gospodarki wodno – ściekowej we wsiach o rozproszonej zabudowie jest realizowane poprzez budowę zbiorników bezodpływowych (szamb).

3.9.5. ŹRÓDŁA ENERGII

Źródłem zasilania w energię elektryczną Miasta i Gminy Goniądz jest transformatorowa - rozdzielnia RPZ 110/15kV w Osowcu. Istniejące źródło zasilania w pełni pokrywa zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej Gminy Goniądz, ale również i gmin sąsiednich. Stacja ta zasilana jest liniami WN 110 kV Mońki – Osowiec - Grajewo. Istniejące linie WN są w stanie przenieść potrzebne obciążenia.

Rozprowadzenie energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców odbywa się poprzez system sieci SN 15 kV linii napowietrznych wychodzących z w/w RPZ-tu i włączonych w system sieci SN 15 kV województwa. Zasilanie poszczególnych odbiorców odbywa się poprzez układ sieci SN 15 kV, jako odgałęzień od w/w linii głównych. Stan techniczny sieci SN 15 kV i NN jest zróżnicowany.

3.9.6. GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI

Gospodarka odpadami komunalnymi („odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych”) zgodnie z ustawą z dnia 13.09.1996 r. (Dz. U. 1996 nr 132 poz. 622, z późn. zm.) o utrzymaniu czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gmina zobowiązana jest zapewniać czystość i porządek na swoim terenie oraz tworzyć warunki niezbędne do ich utrzymania. Gmina Goniądz utworzyła jednostkę organizacyjną - Zakład Usług Komunalnych, który odpowiada za zarządzanie i administrowanie składnikami mienia gminnego oraz zaspokajanie potrzeb publicznych w zakresie usług komunalnych. Do zadań zakładu należy między innymi wywóz nieczystości płynnych i stałych, utrzymanie wysypiska gminnego we wsi Łazy, nadzór nad miejską oczyszczalnią ścieków znajdującej się przy ulicy Demokratycznej w Goniądzu, usługi CO, nadzór nad siecią wodociągów w mieście i gminie.

„Gminny Plan Gospodarki Odpadami” w Gminie Goniądz został opracowany i uchwalony w 2006r na podstawie obowiązków wynikających z Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Z 2001 r., Nr 62, poz. 628), która nakłada na Gminę obowiązek opracowania planu. Plan Gospodarki przedstawia aktualną sytuację ekologiczną miasta i gminy i określa priorytetowe działania z zakresu gospodarki odpadami. Od roku 2006 terenie Miasta i Gminy Goniądz prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Do roku 2007, ze względu na ochronę środowiska, zostały zlikwidowane wiejskie wysypiska śmieci w miejscowościach Klewianka, Smogorówka Goniądzka, Downary, Wroceń, Dawidowizna, Osowiec, Kramkówka Duża, Białosuknia. W chwili obecnej na terenie Gminy Goniądz funkcjonuje jedno zbiorcze wysypisko śmieci. Gminne wysypisko odpadów stałych położone jest w obrębie gruntów wsi Łazy, na powierzchni 2,8 ha. Pojemność użytkowa wysypiska ogółem wynosi 18900m³, a całkowita 21000m³. Wysypisko eksploatowane jest od 1996 roku, a jego okres użytkowania przewidziany jest na 14 lat, czyli do około roku 2010.

Na terenie miasta i gminy zorganizowano odbiór, transport i unieszkodliwianie zwłok zwierzęcych poprzez zawarcie umowy z Przedsiębiorstwem STRUGA S.A. zajmującym się zbiórką i utylizacją odpadów zwierzęcych (HRM) wysokiego (SRM) i szczególnego ryzyka. Przy udziale Zakładu Usług Komunalnych

w Goniądzu, BIOM Sp. z o. o. w Dolistowie Starym oraz PUH MPO Sp. z o. o. zorganizowany jest odbiór i wywóz odpadów komunalnych.

3.9.7. ZASOBY MIESZKANIOWE GONIĄDZA

Mieszkaniowy zasób Goniądza tworzą:

- ✓ mieszkania komunalne szt. 12 mieszczące się w Domu Nauczyciela w Goniądzu wyposażone w instalacje: elektryczno oświetleniową, wodno-kanalizacyjną, centralnego ogrzewania, o ogólnej powierzchni 568,30 m², stan techniczny dobry, wybudowany w 1978 r.
- ✓ budynek mieszkalny położony przy ul. Szpitalnej 2, wybudowany w 1954 r., wyposażony w instalacje elektryczno oświetleniową oraz wodę, w budynku znajdują się 2 mieszkania o ogólnej powierzchni 68,44 m², stan techniczny dostateczny.
- ✓ budynek mieszkalny położony przy ul. Mickiewicza 7, wybudowany w 1954 r., wyposażony w instalację elektryczną oświetleniową oraz wodę, w budynku znajduje się 2 mieszkania o ogólnej powierzchni 75.53 m², stan techniczny dostateczny.
- ✓ budynek wielorodzinny położony przy ul. Pl. 11 Listopada 31, wybudowany w 1960r., wyposażony w instalację elektryczną oświetleniową, wodno-kanalizacyjną, w budynku znajduje się 5 mieszkań, o ogólnej powierzchni 161, 45 m², stan techniczny dostateczny.
- ✓ budynek wielorodzinny położony przy ul. Pl. 11 Listopada 34, wybudowany w 1964r., wyposażony w instalację elektryczno oświetleniową, co, wodno-kanalizacyjną, w budynku znajduje się 6 mieszkań, o ogólnej powierzchni 253,00 m², stan techniczny dobry.
- ✓ budynek wielorodzinny położony przy ul. Pl. 11 Listopada 36, wybudowany w 1968r., wyposażony w instalację elektryczno oświetleniową, co, wodno-kanalizacyjną, w budynku znajduje się 8 mieszkań, o ogólnej powierzchni 327,48 m², stan techniczny dobry.
- ✓ budynek wielorodzinny położony przy ul. Pl. 11 Listopada 18, wybudowany w 1970r. , wyposażony w instalację elektryczno oświetleniową, wodno-kanalizacyjną, w budynku znajduje się 8 mieszkań, o ogólnej powierzchni 302,02 m², stan techniczny dostateczny.
- ✓ budynek wielorodzinny położony przy ul. Wojska Polskiego 6, wybudowany w 1958r., wyposażony w instalację elektryczno oświetleniową, wodno-kanalizacyjną, w budynku znajduje się 6 mieszkań, o ogólnej powierzchni 184,99 m², stan techniczny dostateczny,
- ✓ budynek wielorodzinny położony przy ul. Wojska Polskiego 52, wybudowany w 1972 r., wyposażony w instalację elektryczno oświetleniową, wodę, co, w budynku znajduje się 4 mieszkania, o ogólnej powierzchni 226,68 m², stan techniczny dobry.
- ✓ budynek wielorodzinny położony przy ul. Kościuszki 3, wybudowany w 1962 r., wyposażony w instalacje: elektryczno-oświetleniową, wodno-kanalizacyjną, w budynku znajduje się 10 mieszkań o ogólnej powierzchni 484,48 m², stan techniczny budynku dostateczny

3.10. OŚWIATA

Najdawniejsza wzmianka o funkcjonowaniu szkoły w Goniądzu pochodzi z 1571 roku. Jej rektorem był ojciec znanego ariańskiego działacza Piotra z Goniądza. Do roku 1923 na terenie miasta działały szkoły parafialne. W 1933 r. rozpoczęto budowę nowej VII-klasowej szkoły publicznej, jednak wybuch II wojny światowej przeszkodził w jej otwarciu. Szkołę zajęła władza sowiecka po napaści na Polskę w 1939r. Zdeastrowany budynek po wojnie został odbudowany i pełni do dziś zamierzenia podjęte na zebraniu rodzicielskim miasta z 30 lipca 1933 roku. Na terenie Gminy Goniądz funkcjonują cztery szkoły podstawowe (Goniądz, Dowanary, Wroceń, Klewianka), w których łącznie w 31 oddziałach uczy się 386 uczniów. Szkoła Podstawowa, Przedszkole i Gimnazjum w Goniądzu wchodzą w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego.

Na obszarze Gminy Goniądz funkcjonują 4 szkoły podstawowe Na terenie Goniądza znajdują się następujące placówki oświatowe:

Szkoła Podstawowa w Goniądzu w ramach Zespołu Szkolno Przedszkolnego

Warunki lokalowe – budynek szkolny z ogrzewaniem centralnym na węgiel. Szkoła dysponuje halą sportową i małą salą gimnastyczną.

- ilość uczniów: 220 + 2 nauczanych indywidualnie - ilość oddziałów: 12

- język obcy: angielski
- pracownia komputerowa na 10 stanowisk
- zajęcia pozalekcyjne: sportowe, artystyczne, informatyczne, polonistyczne, historyczne.

Gimnazjum w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Goniądzu¹:

- ilość uczniów - 205 (dodatkowo 2 uczniów nauczanych jest indywidualnie)
- oddziałów - 9
- pracownia komputerowa na 10 stanowisk
- język obcy - angielski i niemiecki
- zajęcia pozalekcyjne – sportowe, polonistyczne, j. angielskiego, ekologiczne, informatyczne, szkolny klub europejski.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Goniądzu, którego organem prowadzącym jest Starostwo Powiatowe w Mońkach

Siedzibą szkoły jest budynek Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Goniądzu przy ulicy Konstytucji 3-ciego Maja 18.

- Liczba uczniów liceum – 74
- Liczba uczniów technikum – 36
- Liczba oddziałów – 5
- Języki obce: j. angielski, j. niemiecki
- Pracownia komputerowa wyposażona w 14 stanowisk komputerowych
- Zajęcia pozalekcyjne: polonistyczno-recytatorskie, sportowe, informatyczne, j. angielskiego

W skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Goniądzu wchodzi:

- 3-letnie Liceum Ogólnokształcące z rozszerzeniem:
 - humanistycznym,

¹ Dane z administracji szkoły wg stanu na rok szkolny 2008/2009

- matematyczno-geograficznym,
- biologiczno-chemicznym.
- 4-letnie Technikum - kształcące w zawodzie:
 - technik ochrony środowiska.
- 2-letnia Szkoła Policealna kształcąca w zawodzie:
 - technik ekonomista,
 - technik hotelarstwa,
 - technik ochrony środowiska.

W Goniądzu funkcjonuje **Przedszkole**, którego organem prowadzącym jest Gmina Goniądz. Siedzibą Przedszkola jest internat Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Goniądzu. Obecnie do przedszkola uczęszcza 48 dzieci. W ramach programu wychowawczo pedagogicznego realizowane są zajęcia z języka angielskiego.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy „Promyk” w Goniądzu jest placówką dla dziewcząt w normie intelektualnej, ale wymagających kształcenia specjalnego z uwagi na przejawiane cechy niedostosowania społecznego. W jego skład wchodzi internat i szkoła (gimnazjum). Do roku 1999 szkoła funkcjonowała jako integralna część Ośrodka - placówki typu resocjalizacyjnego. Od 2000 Ośrodek podlegał Ministerstwu Pracy i Polityki Społecznej, natomiast Gimnazjum zostało wydzielone jako odrębna instytucja oświatowa, podlegająca resortowi edukacji. Od 2004 roku nastąpiła zmiana organizacyjna i Ośrodek jako jednolita placówka podlega w całości resortowi edukacji. Organem prowadzącym szkołę jest Starostwo Powiatowe w Mońkach. Organem nadzoru pedagogicznego jest Podlaski Kurator w Białymstoku.

Dziewczęta przebywają w goniądzkim Ośrodku od 6 miesięcy do 3 lat. Są w nim objęte opieką pedagogiczną i psychologiczną. Mają możliwość skończenia szkoły na poziomie gimnazjalnym, a od dwóch lat przyuczenia praktycznego do zawodu fryzjerki i kucharki. W placówce funkcjonują 4 grupy wychowawcze oraz 3 klasy. Do placówki są przyjmowane nieletnie wyłącznie na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego. Kierowaniem zajmuje się Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Warszawie.

W Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym „Promyk” w Goniądzu przebywa 45 dziewcząt w wieku 13-19 lat z obszaru całej Polski. Ich środowisko rodzinne cechuje zwykle patologia społeczna (alkoholizm, przestępczość, narkomania, ubóstwo materialne i kulturowe, przemoc, niewydolność wychowawcza).

3.11. OPIEKA ZDROWOTNA I OPIEKA SPOŁECZNA

Podstawową piekę zdrowotną w Goniądzu zapewnia jedna placówka służby zdrowia:

Przychodnia Rejonowa w Goniądzu podlegająca Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Mońkach obsługuje mieszkańców całej gminy.

Personel medyczny to:

- lekarz rodzinny pediatra,

- lekarz rodzinny internista,
- st. pielęgniarka środowiskowo - rodzinna i koordynująca,
- pielęgniarka szczepienna i środowiskowo – rodzinna,
- pielęgniarka szkolna,
- położna,
- trzy razy w tygodniu w Przychodni przyjmuje lekarz stomatolog.

W przychodni znajdują się takie gabinety jak: Gabinet zabiegowy, Gabinet Podstawowej Opieki Zdrowotnej, punkt szczepień.

W zakresie pomocy społecznej działalność realizuje **Ośrodek Pomocy Społecznej w Goniądzu** z siedzibą przy ulicy Kościuszki w Goniądzu.

Do podstawowych zadań ośrodka należą:

- zadania określone ustawą o pomocy społecznej i świadczeniach rodzinnych. W tym zakresie przyjmuje wnioski, rozpatruje je oraz podejmuje decyzje dotyczące przyznania lub odmowy przyznania świadczeń,
- zadania związane z egzekucją nienależnie pobranych świadczeń z zakresu ustawy o pomocy społecznej, a także ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- zadania określone ustawą alimentacyjną.

Ośrodek Pomocy udziela swoim podopiecznym pomocy w celu umożliwienia im przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Przyznając pomoc swoim podopiecznym, OPS kierował się Ustawą o Pomocy Społecznej, kryterium dochodowym oraz wystąpieniem jednej z dysfunkcji:

- ubóstwo,
- sieroctwo,
- bezdomność,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemoc w rodzinie,
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
 - trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
 - alkoholizm lub narkomania,
 - zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa,
 - klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Na podstawie sprawozdań z działalności Ośrodka najczęstszą formą pomocy są²:

² Sprawozdanie z działalności OPS w Goniądzu za 2007 rok

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

- zasiłki celowe i w naturze (pomoc dla 95 osób),
- zasiłki okresowe: z powodu bezrobocia (pomoc dla 120 osób), długotrwałej choroby (pomoc dla 52 osób), niepełnosprawności (pomoc dla 11 osób),
- opłata składek ubezpieczenia zdrowotnego - opłacono 104 świadczenia dla zasiłkobiorców),
- usługi specjalistyczne psychiatryczne,
- dożywianie uczniów: uczniowie 2 szkół z Goniądza i 5 szkół wiejskich,
- świadczenia rodzinne: zasiłki rodzinne, dodatek z tytułu urodzenia dziecka, jednorazowe z tytułu urodzenia dziecka, dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka i inne,
- pomoc w zakresie programu rządowego „Posiłek dla potrzebujących” - pomoc dla 504 osób w tym na wsi 336 osoby,

3.12. BEZPIECZEŃSTWO

Obszar Gminy Goniądz objęty jest działaniem Komisariatu Policji w Goniądzu podlegającego Komendzie Powiatowej Policji w Mońkach. W komisariacie przy ulicy Wojska Polskiego służbę pełni dwóch funkcjonariuszy policji, którzy dbają o bezpieczeństwo publiczne w Mieście i Gminie Goniądz.

W Gminie Goniądz działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w Goniądzu, Osowcu, Wólce Piasecznej, Downarach, Klewiance i Białosukni. Jednostki posiadają 7 samochodów bojowych, 11 motopomp, 1 agregat prądotwórczy, 4 pilarki, 1 zestaw hydrauliczno-ratowniczy i 1 piłę do betonu. Ochotnicza Straż Pożarna w Goniądzu posiada ciężki samochód bojowy (Jelcz) w pełni wyposażony. Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Goniądzu od 10 czerwca 1995 roku należy do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG) na mocy decyzji wydanej przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej. Jednostka liczy 30 strażaków ochotników. Wielu z nich to ludzie młodzi i ambitni, dla których honorem jest służyć na chwałę Bogu, a ludziom na pożytek. Wraz z biegiem czasu jednostka jest wyposażana w coraz to nowocześniejszy sprzęt pożarniczy i ratunkowy, aby jak najdoskonalej i najszybciej udzielać pomocy drugiemu człowiekowi i ojczyźnie.

3.13. REKREACJA SPORT I TURYSTYKA

Miasto i Gmina Goniądz ze względu na swoje wyjątkowe położenie w centralnej części doliny Biebrzy posiada wiele atrakcji turystycznych. Szlaki piesze, kajakowe, rowerowe, sąsiedztwo siedziby Biebrzańskiego Parku Narodowego oraz XIX-wiecznej zabytkowej Twierdzy Osowiec umożliwiają, mieszkańcom i odwiedzającym Miasto i Gminę Goniądz, doskonale spędzenie wolnego czasu, możliwość bliskiego kontaktu z przyrodą, ciszę i spokój. Czyste środowisko i walory przyrodnicze przyciągają do Goniądza licznych turystów z kraju i zagranicy. Przyjeżdżający goście po wyczerpujących wędrówkach mogą korzystać z noclegów w hotelu, w ośrodku szkoleniowo – wypoczynkowych oraz licznych gospodarstwach

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

agroturystycznych znajdujących się na terenie Goniądza zapewniających bezpośredni kontakt z przyrodą.

Blisko malowniczego centrum Goniądza przy ulicy Świętej Rozalii położony jest Hotel "ZBYSZKO", który w swojej ofercie ma do dyspozycji:

- 60 miejsc noclegowych w pokojach 1, 2 i 3 osobowych z pełnym wyposażeniem;
- restauracje na 300 miejsc;
- trzy sale konferencyjne mieszczące łącznie 350 osób, z pełnym wyposażeniem w system prezentacji audio-wizualnej i dostępem do internetu;
- zawsze miłą i profesjonalną obsługą.

„BARTLOWIZNA” to kompleks 3 budynków hotelowych z około 100 miejscami noclegowymi, nowoczesne BIEBRZAŃSKIE CENTRUM KONFERENCYJNE oraz unikalna na skalę światową restauracja - KARCZMA BARTLA.

Cały kompleks położony jest w Goniądzu przy ulicy Nadbiebrzańskiej.

Przepiękna okolica Biebrzy, jej fauna i flora gwarantuje niezapomniane wrażenia i oryginalne przygody. Spotkanie z przyrodą rozpoczyna się już na terenie ośrodka będącego szlachetnym parkiem wraz z kompleksem stawów wędkarskich z licznymi miejscami do relaksu i odpoczynku (altany, oczka wodne, mała architektura). Wygodny dostęp do rzeki ułatwia moło. Jest tu cisza i spokój z dala od komunikacyjnych szlaków.

Oprócz podmiotów prywatnych działających na terenie Gminy w zakresie turystyki i rekreacji w 2007 został powołany Miejski Ośrodek Wypoczynku i Rekreacji. Do głównych zadań tej jednostki należy przede wszystkim: administrowanie plażą, domkami kempingowymi, budynkiem gastronomicznym, administracyjnym i innymi urządzeniami stanowiącymi mienie gminy Goniądz.

Zakres prowadzonej działalności przez Miejski Ośrodek Wypoczynku i Rekreacji w Goniądzu pozwoli w dłuższym okresie czasu na animację i rozwój turystyki, rekreacji, wypoczynku, kultury fizycznej oraz sportu masowego wśród społeczności Gminy Goniądz, m.in. poprzez wykorzystanie istniejącej bazy, sukcesywny jej rozwój jak również poprzez organizację imprez masowych, turystyczno- rekreacyjnych i sportowych przy udziale innych jednostek organizacyjnych gminy. Przedmiotem działania Miejskiego Ośrodka Wypoczynku i Rekreacji jest między innymi:

- Organizowanie przy współpracy innych jednostek gminy, imprez o charakterze sportowo – rekreacyjnym oraz festynowym promującym gminę z uczestnictwem i przeznaczeniem dla młodzieży szkolnej, zakładów pracy, grup środowiskowych, społeczności lokalnej oraz przebywającym turystom,
- Udział w opracowywaniu i realizacji gminnych programów edukacyjnych w zakresie rozwoju kultury fizycznej, edukacji ekologicznej, profilaktyki uzależnień oraz integracji społecznej i międzynarodowej, poprzez realizację projektów, zadań zleconych oraz programów finansowanych z funduszy krajowych i zagranicznych,
- Współpraca z BPN, gospodarstwami agroturystycznymi, gminami, miastami oraz organizacjami współpracującymi z Gminą Goniądz,
- Wykonywanie różnych usług dla społeczeństwa Gminy Goniądz w zakresie turystyki, rekreacji i wypoczynku,
- Udostępnianie obiektów i urządzeń organizacjom i indywidualnym osobom na cele związane z działalnością sportową, rekreacyjną i wypoczynkową,
- Prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie gastronomicznym,
- Promowanie Ośrodka w zakresie świadczonych usług.

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

Wymienione wyżej zadania MOWiR realizuje poprzez:

- Współorganizowanie z Ośrodkiem Kultury w Goniądzu wystaw, koncertów, imprez kabaretowych, rozrywkowych, popularno- naukowych, np. Noc Świętojańska, Dni Biebrzy, Mistrzostwa Łódek Pychówek.
- Grupowe uczestnictwo w różnorodnych formach rekreacyjno – sportowych np. działalność Klubu Sportowego „Biebrza-Goniądz”, udział i organizacja w ogólnopolskiej akcji „Polska Biega - Bieg Jesieni” , Turniej Piłki Plażowej.
- Organizowanie działalności w zakresie wynajmu domków kempingowych, pola namiotowego, sprzętu pływającego.
- Administrowanie MOWiR oraz współpraca z BPN, gospodarstwami agroturystycznymi, gminami, miastami oraz organizacjami współpracującymi z gminą Goniądz, (udział w oznakowaniu szlaku kajakowego rzeki Biebrzy).

Uzupełnieniem branży turystycznej i noclegowej są:

- Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Nad Biebrzą” w Goniądzu (MOW „Promyk”)
- Schronisko Młodzieżowe w Goniądzu przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym - Schronisko przy Szkołach Podstawowych w Downarach i Wroceniu,
- Kwatery agroturystyczne zrzeszone w stowarzyszeniu „Dolina Biebrzy”, które oferują swoim turystom: rowery, kajaki, wyżywienie, itp. Więcej informacji można zasięgnąć na gminnej stronie internetowej www.goniadz.pl

3.14. KULTURA

Animacją życia kulturalnego na terenie Miasta i Gminy zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury w Goniądzu. Ośrodek Kultury jest gminną instytucją kultury, w skład której wchodzi biblioteka i dom kultury. Zgodnie z statutem terenem działania Ośrodka Kultury jest gmina i miasto Goniądz, a jego siedzibą – obiekt położony w Goniądzu przy ul. Stary Rynek 23. Nadzór nad Ośrodkiem Kultury sprawuje organizator - Gmina Goniądz poprzez swoje organy - Radę Miejską i Burmistrza Goniądza.

Do podstawowych zadań Ośrodka Kultury należy:

- Edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę.
- Gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury.
- Tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką.
- Tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego.
- Rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych.

Wymienione wyżej zadania Ośrodek Kultury realizuje poprzez:

- organizowanie wystaw, koncertów, imprez kabaretowych, rozrywkowych, popularno- naukowych,
- grupowe uczestnictwo w różnorodnych formach pracy kulturalno-oświatowej i rekreacyjno- sportowej
- organizowanie działalności w zakresie usług plastycznych, fotograficznych, działalności promocyjnej,
- gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych.

Tradycyjnymi, dorocznymi wydarzeniami społeczno-kulturalnymi organizowanymi przez GOK są:

- „Noc Świętojańska” - impreza interdyscyplinarna i obrzędowa połączona z prezentacją młodzieżowych zespołów muzycznych oraz pokazem obrzędu Nocy Świętojańskiej /puszczenia wianków, itp./
- „Dni Biebrzy” - impreza interdyscyplinarna - impreza promująca walory turystyczne i przyrodnicze Doliny Biebrzy z udziałem turystów z kraju i zza granicy; połączona z prezentacją dorobku kulturalnego gmin nadbiebrzańskich i z kiermaszem produktów regionalnych Podlasia /rękodzieło, produkty żywnościowe, wyroby kulinarne/.
- „Nadbiebrzańskie Lato”- impreza interdyscyplinarna - połączenie wypoczynku młodzieży ze szkoleniem dziecięcych i młodzieżowych zespołów artystycznych z placówek kultury woj. podlaskiego zakończone prezentacją publiczną na miejscowej scenie plenerowej nad Biebrzą
- „Seniorada”- impreza interdyscyplinarna; spotkania towarzysko -kulturalne seniorów powiatu monieckiego połączone z prezentacją zespołów artystycznych poszczególnych gmin z konkursami i spotkaniem towarzyskim.

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

Oprócz imprez organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w Goniądzu tradycją są doroczne odpusty kościelne św. Agnieszki i św. Antoniego i Matki Boskiej Zielnej.

Gminny Ośrodek Kultury w Goniądzu sprawuje opiekę nad licznymi amatorskimi zespołami artystycznymi. Należą do nich:

- dziecięco – młodzieżowa grupa wokalna „Nadbiebrzańskie Nutki”,
- dziecięcy zespół taneczny „Mikroklimat”,
- kapela ludowa „Biebrza”,
- zespół Pieśni i Tańca „Biebrza”
- „Chór znad Biebrzy”

Wymienione wyżej zespoły biorą udział w licznych przeglądach i konkursach tak jak np.: Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Peretocze” w Białowieży, Międzynarodowy Festiwal „Jard” w Wasilkowie, Wojewódzki Konkurs „Karnawał Taneczny”, Międzynarodowy Konkurs Taneczny w Grajewie.

Biblioteka należąca do Gminnego Ośrodka Kultury w Goniądzu jest jedyną placówką biblioteczną w Gminie Goniądz. Księgozbiór placówki, biorąc pod uwagę rok 2006, wynosił 13 240 woluminów. Na przełomie lat 2003-2006 liczba czytelników spadła z 227 osób w roku 2003 do 179 osób w roku 2006. Podobnie wygląda sytuacja w przypadku wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz. Ilość wypożyczonych księgozbiorów w roku 2003 ze 2062 woluminów spadła do 1876 woluminów w roku 2006.

4. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI GONIĄDZ

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

Informacje na temat podstawowych zasobów charakteryzujących miasto Goniądz zostały sporządzone na podstawie wywiadu z mieszkańcami, w których mieszkańcy określili jak postrzegają swoją miejscowość. Plan odnowy miejscowości Goniądz przybliży obserwatorowi zewnętrznemu obecny stan miasta i obrazuje w pewien sposób moment rozwoju, w jakim obecnie się ono znajduje.

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne miasta i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w budowaniu bądź realizacji publicznych lub prywatnych przedsięwzięć odnowy miejscowości.

W analizie zasobów brano pod uwagę następujące rodzaje zasobów:

- środowisko przyrodnicze,
- środowisko kulturowe,
- dziedzictwo religijne i historyczne,
- obiekty i tereny,
- gospodarkę, rolnictwo,
- sąsiedztwo i przyjezdnych,
- instytucje, społeczeństwo, organizacje społeczne.

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				X
- walory klimatu (mikroklimat)				X
- walory szaty roślinnej				X
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)				X
- osobliwości przyrodnicze				X
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)				X
- podłoże, warunki hydrogeologiczne			X	
- gleby, kopaliny			X	

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			x	
- walory zagospodarowania przestrzennego			X	
- zabytki			X	
- zespoły artystyczne				X
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu			X	
- święta, odpusty, pielgrzymki			X	
- tradycje, obrzędy, gwara	X			
- legendy, podania i fakty historyczne		X		
- ważne postacie historyczne		X		
- specyficzne nazwy	x			
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową		x		
- działki pod domy letniskowe	X			
- działki pod zakłady usługowe i przemysł		x		
- pustostany mieszkaniowe i magazynowe	X			
- obiekty gospodarskie miasta (kuźnie, młyny)	X			
- place i miejsca publicznych spotkań			x	
- miejsca sportu i rekreacji				x
Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)	X			
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	x			
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)			X	
- ruch tranzytowy	x			
- przyjezdni stali i sezonowi				x
Instytucje				
- placówki opieki społecznej		x		
- szkoły				X
- Dom Kultury		x		

Ludzie, organizacje społeczne				
- Ochotnicze Straże Pożarne				X
- Stowarzyszenia			X	

5. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI GONIĄDZ

Kierując się zasadami przyjętymi dla kreowania strategii w otoczeniu biznesowym lub samorządowym postanowiono również w przypadku miasta Goniądz posłużyć się bardzo wygodnym narzędziem planistycznym, jakim jest analiza SWOT. Jest to analiza mająca na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości, a także najbliższego otoczenia społeczno-gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia miejscowości w okresie perspektywicznym. Praca nad analizą SWOT miasta Goniądza w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji miasta, pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech miasta Goniądza umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczego.

Wiele uwagi poświęcono także czynnikom hamującym tę działalność. Dyskusja na temat pozytywnego i negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego na proces tworzenia warunków do wzrostu konkurencyjności regionu wiejskiego dotyczyła określenia okazji, możliwości i szans oraz zagrożeń związanych z planowaniem, organizacją, zarządzaniem, a zwłaszcza finansowaniem działań ze środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej.

5.1. CZYNNIKI WEWNĘTRZNE

5.1.1. MOCNE STRONY

- wzrastająca liczba podmiotów gospodarczych oraz aktywność i rozwój sektora prywatnego
- wysoki poziom zwodociągowania Goniądza
- duża rezerwa oczyszczalni ścieków w Goniądzu
- wysoki stopień telefonizacji
- duży potencjał kulturalny
- aktywna społeczność lokalna
- wielofunkcyjność Gminy oparta na rolnictwie i turystyce
- przychylność władz dla rozwoju przedsiębiorczości
- systematyczne doskonalenie metod zarządzania Gminą

- konsekwentne rozbudowywanie infrastruktury technicznej
- rozwijająca się infrastruktura obsługi ruchu turystycznego.
- bogactwo kultury materialnej, etnicznej i narodowościowej
- duży udział w populacji ludzi młodych, zwłaszcza w wieku produkcyjnym
- czyste i mało zmienione działalnością człowieka środowisko naturalne
- wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców
- znaczące, m. in. dla rozwoju turystyki, wybitne walory przyrodnicze regionu, w tym park narodowy i obszar chronionego krajobrazu
- rozwój działalności pozarolniczej, m.in. agroturystyka
- sala gimnastyczna przy ZSP w Goniądzu

5.1.2. SŁABE STRONY

- niski poziom PKB i dochodów ludności na jednego mieszkańca
- pozostawanie bez pracy znacznego odsetka osób aktywnych zawodowo
- nasilanie się zjawisk patologii społecznych
- ukryte bezrobocie
- niezadowalający rozwój infrastruktury technicznej, zły stan techniczny dróg,
- brak terenów uzbrojonych pod działalność gospodarczą
- niewystarczający standard bazy turystycznej, w tym bazy gastronomiczno-noclegowej, w szczególności o podwyższonym standardzie
- brak wysokowydajnej infrastruktury teleinformatycznej
- niski poziom wykształcenia i kwalifikacji rolników,
- niska jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz niekorzystna struktura agrarna
- nieuregulowana i nieracjonalna gospodarka odpadami stałymi
- przewaga nieekologicznych źródeł energii cieplnej
- niedostateczny stan techniczny obiektów szkolnych i sportowych
- zbyt niskie nakłady na kulturę
- brak inwestycji tworzących większą liczbę miejsc pracy

5.2. CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

5.2.1. SZANSE

- łatwiejszy dostęp do unijnych źródeł finansowania przedsięwzięć w miejscowości Goniądz
- efektywna współpraca administracji publicznej i sektora prywatnego w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego
- aktywne uczestnictwo w tworzeniu jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej
- zmniejszanie dysproporcji między małymi miejscowościami a miastem dzięki programom pomocowym
- realizacja programu przebudowy dróg i chodników,
- naturalne warunki dla rozwoju sektora alternatywnych źródeł energii, w tym efektywniejsze pozyskiwanie energii odnawialnej
- promocja aspektów turystycznych miejscowości
- przedłużenie sezonu turystycznego poprzez wspieranie przedsięwzięć w zakresie sportów i turystyki zimowej
- naturalne warunki do rozwoju ekologicznego rolnictwa i turystyki

- szybszy rozwój sieci bazy agroturystycznej
- rozwój produkcji rolniczej metodami ekologicznymi i zintegrowanymi
- dywersyfikacja działalności rolniczo-gospodarczej na obszarze miejscowości, w tym w oparciu o naturalne i kulturowe walory
- wzrost ilości turystów przyjeżdżających do Gminy Goniądz

5.2.2. ZAGROŻENIA

- zbyt wolny proces decentralizacji finansów publicznych, funduszy pomocowych oraz bariera wykorzystania środków zewnętrznych
- niestabilne warunki kredytowe, podatkowe itp.
- zbyt niski wzrost gospodarczy dla zapewnienia tworzenia nowych miejsc pracy
- postępujące ubożenie określonych grup społecznych i rosnące różnice w poziomie życia
- niezadowalające tempo przebudowy/budowy sieci drogowej
- duży napływ konkurencyjnych produktów rolnych z zagranicy
- mała baza usług dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców miejscowości
- ograniczenia unijne mogące prowadzić do spadku udziałów polskiej produkcji rolnej (np. kwotowe w ilości produkowanego mleka, cukru, skrobi, tytoniu)
- nadmierny fiskalizm w polityce gospodarczej państwa
- niestabilny system dochodów samorządu terytorialnego
- niestabilność przepisów regulujących kompetencje Gminy
- deficyt budżetowy państwa
- błędy we wdrażaniu reform,

6. PLAN DZIAŁAŃ

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Goniądz spełniają warunek zgodności z zapisami zawartymi w dokumentach dotyczących rozwoju gminy tj. Strategią Rozwoju Gminy Goniądz do roku 2015, Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Goniądz na lata 2007-2013, oraz zapisami strategii Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004 – 2006 oraz na lata 2007 - 2013. Cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości są wewnętrznie zgodne a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu.

Dla potrzeb gminy Goniądz opracowano dokumenty strategiczne określające cele rozwojowe, a następnie zadania jakie powinno się zrealizować w ciągu najbliższych lat, aby poprawić sytuację społeczno-gospodarczą miejscowości Goniądz wchodzącej w skład gminy. W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na terenie Goniądza posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT. Planowanymi do realizacji zadaniami w mieście Goniądz są więc:

- a. Przebudowa Miejskiego Ośrodka Wypoczynku i Rekreacji w Goniądzu.

- b. Rozbudowa Ośrodka Kultury z adaptacją na Ośrodek Integracji Europejskiej i Promocji Podlasia w Goniądzu.
- c. Budowa boisk sportowych przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Goniądzu.
- d. Remont infrastruktury drogowej.
- e. Termomodernizacja budynku szkoły Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Goniądzu.
- f. Rewitalizacja Starego i Nowego Rynku w Goniądzu
- g. Rewitalizacja parku miejskiego w Goniądzu
- h. Rekonstrukcja studni kopanych w Goniądzu
- i. Szlak wodny króla Stefana Batorego.

Wszystkie wyżej wymienione zadania możliwe będą do realizacji głównie przy dużej aktywności mieszkańców umiejętnie kierowanych przez miejscowych liderów, przy odpowiednim zrozumieniu i współpracy ze strony władz samorządowych i lokalnych przedsiębiorców. Oczywiście warunkiem koniecznym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania tych zadań ze strony władz gminnych, samorządów wyższego szczebla, instytucji dysponujących środkami unijnymi, przedsiębiorstw użyteczności społecznej oraz firm prywatnych.

7. OPIS ZADAŃ DO REALIZACJI

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018 zakłada realizację wielu działań ze sfery społeczno-kulturalnej i gospodarczego życia mieszkańców. Celem planowanych inwestycji jest przede wszystkim poprawa estetyki oraz stanu bezpieczeństwa miasta.

a. Przebudowa Miejskiego Ośrodka Wypoczynku i Rekreacji w Goniądzu

Jednym z głównych zadań jest przebudowa budynku administracyjnego MOWiR. W projektowanym budynku wydzielono część sanitarną ogólnodostępną z zewnątrz budynku i z wewnętrznych pomieszczeń, oraz część pobytowo-gospodarczą. Budynek powstanie poprzez dobudowę do istniejącej części budynku po częściowej rozbiórce ścian, konstrukcji dachowej i pokrycia oraz wykucie przejść do połączenia z projektowaną dobudową.

Dane ogólne budynku:
powierzchnia zabudowy - 269,85 m²
powierzchnia użytkowa - 222,3 m²

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

kubatura -1138,25 m³
Wykaz pomieszczeń i powierzchni:
Parter
Kuchnia 13,7 m²
Prysznice 12,3 m²
Pomieszczenie gospodarcze 12,7 m²
Pomieszczenie gospodarcze 12,7 m²
Komunikacja 12,1 m²
Pomieszczenie socjalne 58,1 m²
WC męskiej 8,7 m²
WC damskie 9,5 m²
Komunikacja - 13,5 m²
WC niepełnosprawnych 12,1 m²
Taras 27,8 m²
Wiata - 29,1 m²

Poza budynkiem zapewniającym dobre warunki funkcjonowania MOWiR w Goniądzu zachodzi potrzeba zmodernizowania obecnie istniejącej bazy noclegowej. Stare domki wymagają gruntownego remontu a w wielu przypadkach wymiany na nowe. Ważnym elementem do wykonania na terenie plaży miejskiej w Goniądzu jest stworzenie ładnej piaszczystej plaży wraz z towarzyszącą infrastrukturą (wiatki drewniane z ławkami, miejsce do piłki plażowej, wypożyczalnię kajaków itp.)

b. Rozbudowa Ośrodka Kultury z adaptacją na Ośrodek Integracji Europejskiej i Promocji Podlasia w Goniądzu.

Zadanie to polegać będzie na rozbudowie istniejącego Ośrodka Kultury w Goniądzu przy ulicy Stary Rynek i adaptacji na Ośrodek Integracji Europejskiej i promocji Podlasia w Goniądzu. Planowane są roboty budowlano-instalacyjne, polegające na nadbudowie nad istniejącym stanem zerowym 2-3 kondygnacji z pomieszczeniami użytkowymi. Zakres realizacji zadania przedstawia się następująco:

Przebudowa dachu nad istniejącym budynkiem ośrodka kultury - planuje się rozebranie istniejącego stropodachu i wykonanie na istniejącym stropie dachu dwuspadowego o konstrukcji drewnianej.

Roboty adaptacyjne w części istniejącego podpiwniczenia:

- przewiduje się adaptację istniejącej konstrukcji z niezbędnym przystosowaniem do nowego układu funkcjonalnego. Planuje się pozostawienie istniejących ścian piwnic i stropów nad piwnicą;
- planuje się wyburzenie części fundamentów ścian oraz kilku otworów drzwiowych;
- częściowo lub całkowicie zamurowane zostaną istniejące otwory drzwiowe;
- wzmocnione zostaną istniejące ściany zewnętrzne, poprzez wykonanie wspierających je ścian monolitycznych wylewanych z betonu.

Roboty budowlane kondygnacji naziemnych (dobudowanych) obejmują następujące etapy:

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

- ściany: zewnętrzne, wewnętrzne nośne, działowe, kominy wentylacji grawitacyjnej oraz wykończenie ścian (tynki, malowanie);
- stropy, izolacje akustyczne oraz wykończenie (posadzki – gresy, panele, wykładziny dywanowe);
- klatki schodowe, wykończenie schodów (płytki gres anty poślizgowe)
- dach – w części nad salą widowiskową będzie to konstrukcja nośna w postaci płaskich kratownic stalowych. W części nad klubokawiarnią, pokojami biurowymi i klatka schodową – dach dwuspadowy, konstrukcja drewniana;
- taras zewnętrzny, schody zewnętrzne, pochylnia dla niepełnosprawnych;
- sufity;
- stolarka okienna i drzwiowa.

Roboty wykończeniowe - obejmujące posadzki, ściany wewnętrzne i sufity, parapety, balustrady, ściany zewnętrzne oraz dach.

Wyposażenie budowlano-instalacyjne – budynek wyposażony zostanie w następujące instalacje wewnętrzne:

- instalacja wodociągowa wody zimnej + instalacja hydrantów pożarowych wewnętrznych Ø25 z węzłem pólstywnym;
- instalacja wodociągowa wody ciepłej zasilana z własnej kotłowni olejowej;
- instalacja wodna centralnego ogrzewania z grzejnikami stalowymi płytowymi zasilana z własnej kotłowni olejowej;
- instalacja wentylacji mechanicznej z centralą wentylacyjną zlokalizowaną w piwnicy i krzyżowym wymiennikiem ciepła w następujących pomieszczeniach: sal widowiskowa, sale wielofunkcyjne, sala sportowa, biblioteka, sala klubowa. Czerpnia świeżego powietrza i wyrzutnia zużytego, zlokalizowane będą w ścianach zewnętrznych po przeciwległych stronach budynku;
- instalacja elektryczna gniazd wtykowych, ochrony od porażeń i oświetleniowa (w tym również oświetlenia ewakuacyjnego);
- instalacje techniczne - komputerowa, sygnalizacyjna, alarmowa i sterujące urządzeniami multimedialnymi.

Zostanie zakupione niezbędne wyposażenie oraz urządzenie sali widowiskowo-kinowej z zapleczem:

- Wielozadaniowy projektor – szt. 1
- Ekran 338 cm x 600 cm – szt. 1
- Kolumna szerokopasmowa "Peavey" 2150- szt. 2
- Pianino cyfrowe Yamaha CLP 280 PM – szt.
- Krzeselka konferencyjne – szt. 200
- Stoły konferencyjne – szt. 20
- Wykładzina pcv ochronna - 160 m²
- Wieszaki do szatni- szt. 4
- Kurtyna ze sterowaniem – szt. 1
- Ampli tuner + DVD z nagrywarką – szt. 1
- Oświetlenie sceny boczne – reflektory – szt. 2
- Oświetlenie sufitowe sceny – szt. 8
- Sterownik świateł - szt. 1

- Okablowanie + instalacje - szt. 1

W ramach przedsięwzięcia zaplanowano również zakup umeblowania do kolejnych pomieszczeń Ośrodka, a mianowicie do biblioteki, sali klubowej, sali sportowo-rekreacyjnych oraz do pokoi administracyjnych:

c. Budowa boisk sportowych przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Goniądzu.

Plan zagospodarowania boisk sportowych Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Goniądzu przewiduje utworzenie i wybudowanie:

- Płyty trawiastej, naturalnej boiska do piłki nożnej o wymiarach 103,00 x 66,00
- Płyty boiska o nawierzchni z trawy syntetycznej do piłki nożnej o wymiarach 50,00 x 30,00 m
- Bieżni okólnej o nawierzchni syntetycznej poliuretanowej, sześciotorowej o długości toru od strony wewnętrznej 400,00 m i bieżni prostej sześciotorowej o długości 120,00 m
- Skoczni do skoku w dal
- Rzutni do rzutu młotem i dyskiem
- Rzutni do rzutu kulą
- Boiska do piłki plażowej o wymiarach 8,00 x 16,00 m
- Boiska do piłki siatkowej o nawierzchni syntetycznej poliuretanowej o wymiarach 9,00 x 18,00 m
- Boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni syntetycznej poliuretanowej o wymiarach 32,00 x 44,00 m, w którym znajdują się 2 boiska do koszykówki o wymiarach 28,00 x 15,00 m każde oraz boiska do piłki ręcznej o wymiarach 40,00 x 20,00 m
- Utwardzonego placu zabaw w kształcie koła o średnicy 15,00 m o nawierzchni syntetycznej poliuretanowej,
- Trybun sportowych przenośnych umiejscowionych przy płycie boiska do piłki nożnej oraz boisk do piłki siatkowej.

d. Remont infrastruktury drogowej.

Inwestycja obejmuje przebudowę nawierzchni dróg gminnych oraz przebudowę chodników przy ulicach Majora Węgielnego, Demokratycznej, Świętej Rozalii, Nadbiebrzańskej, Dolistowskiej, Mostowej, Piotra z Goniądza, Witosa, Polnej, Wojska Polskiego, Gęsiej, Nowy Świat, Ogrodowej, Społecznej w Goniądzu. Przebudowa ulic będzie polegać na zmianie nawierzchni brukowcowej i żwirowej na beton asfaltowy. Przy ulicach gminnych Wojska Polskiego, Majora Węgielnego, Dolistowskiej będą przebudowane istniejące chodniki dla pieszych. Zakres tych prac

obejmie wymianę płytek chodnikowych i ułożenie z kostki brukowej wjazdów bramowych. Na pozostałych ulicach gminnych zachodzi potrzeba wybudowania nowych chodników i wjazdów bramowych na posesje wraz z ustawieniem krawężników.

e. Termomodernizacja i remont budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Goniądzu.

Zadanie polegać będzie na wykonaniu kompleksowego remontu budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Goniądzu z wymianą centralnego ogrzewania, stolarki okiennej, dociepleniu całego budynku szkoły i domu nauczyciela, przebudowie dachu z wyłączeniem sali gimnastycznej oraz przebudowie istniejącej klatki schodowej z wejściem do szkoły.

f. Rewitalizacja Starego i Nowego Rynku w Goniądzu.

Zadanie polegać będzie na odnowieniu elewacji posiadających swoją historię i wiek -budynków mieszkalnych przy Placu 11 Listopada i Starym Rynku w Goniądzu, wymianie oświetlenia na starodawne lampy, przebudowie budynku Urzędu Miejskiego w Goniądzu na ratusz miejski wpisujący się w dzieje miasta. Celem jest przywrócenie niepowtarzalnego charakteru zabudowy rynkowej.

g. Rewitalizacja parku miejskiego w Goniądzu.

Zadanie będzie polegać na wykonaniu przebudowy istniejących alejek dla pieszych, wymianie oświetlenia, wymianie infrastruktury technicznej (ławki, pojemniki na śmieci), wykonanie zaprojektowanych zieleńców, odnowienie pomników upamiętniających dzieje Goniądza, odnowienie budynku przystanku autobusowego, wykonanie pomnika łosia jako elementu kojarzonego z Goniądzem i Biebrzą oraz wykonanie kutego ogrodzenia wokół parku.

h. Rekonstrukcja studni kopanych w Goniądzu

W Goniądzu znajduje się wiele studni kopanych położonych blisko lub w pasach drogowych ulic. Obecnie nikt z mieszkańców Goniądza nie korzysta z tych ujęć wody pitnej. Zamierzenia sprowadzają się do zagospodarowania tych obiektów w taki sposób aby mogły stanowić wymowną wizytówkę miejscowości. Zadanie to będzie polegało na rekonstrukcji obudowy drewnianej na wszystkich studniach z wbudowaniem zdjęć upamiętniających historię Goniądza. Takie elementy stanowiły by swoistą lekcję historii młodszemu pokoleniu, starszym mieszkańcom dobre wspomnienia natomiast odwiedzającym turystom skojarzenie z Goniądzem.

i. Szlak wodny króla Stefana Batorego

Jednym z bardziej atrakcyjnych rejonów Polski, nie w pełni wykorzystanym na cele turystyczno-rekreacyjne są rejony położone, wzdłuż rzek Narwi, Biebrzy, Kanału Augustowskiego aż do granicy Państwa Polskiego. W Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy zrodził się pomysł, aby reaktywować stary szlak wodny wytyczony w końcu XVI wieku przez Króla Stefana Batorego. Gmina Goniądz zadeklarowała swój udział w tym projekcie. Trasa szlaku zaczyna się od wsi Osowiec, prowadzi przez most drewniany na rzece Biebrzy do drogi krajowej nr 65, dalej drogą wojewódzką Osowiec-Suchowola przez wieś Szafranki, ulicą Demokratyczną, Majora Węgielnego, Stary Rynek, Kościuszki, Jadźwingowską, Nadbiebrzańską, Gęsią, Dolistowską do wsi Dawidowizna, drogą wojewódzką Osowiec-Suchowola do wsi Wroceń.

Na jego trasie w miejscowości Goniądz planuje się wykonać:

- przebudowę niezbędnych odcinków dróg, polegającą na utwardzeniu masą bitumiczną około 10,3 km dróg,
- wykonanie tablic powitalnych na trasie całego szlaku,
- budowę wież widokowych – 3 szt.,
- budowę deptaka od ulicy Rybackiej wzdłuż nabrzeża rzeki Biebrzy w kierunku ulicy Nadbiebrzańskiej wraz z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną na odcinku 400 m,
 - budowę tunelu przez ulicę Rybacką co zwiększy lepszą komunikację pieszą plaży miejskiej z deptakiem do ulicy Nadbiebrzańskiej,
 - budowę nabrzeża z możliwością cumowania łodzi wiosłowych, kajaków na terenie Miejskiego Ośrodka Wypoczynku i Rekreacji w Goniądzu,
 - budowę oświetlenia wokół całego nabrzeża, która obejmie plażę miejską i deptak,
 - uzbrojenie terenu, które przewiduje wybudowanie wiat drewnianych z ławkami, miejscami wydzielonymi do grillowania, ustawienie przenośnych toalet itp.

8. UZASADNIENIE REALIZACJI ZADAŃ

Realizacja zamierzonych zadań przyczyni się do rozwoju gospodarczego i kulturalnego w miejscowości Goniądz, podniesie standard życia, przyciągnie nowych mieszkańców oraz zwiększy atrakcyjność miasta dla turystów z zewnątrz. Najważniejszym narzędziem realizacji Planu jest budżet gminy. Stopniowe tworzenie budżetu zadaniowego powinno usprawnić zarządzanie środkami publicznymi oraz stworzyć czytelny obraz operacji finansowych przeprowadzanych przez Radę Miejską. Dynamika wdrażania Planu ma swoje odzwierciedlenie w kolejnych budżetach. Zadania wynikające z Planu realizowane ze środków budżetowych można stosunkowo łatwo zidentyfikować.

Tworzenie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości, wyzwalanie lokalnych inicjatyw gospodarczych jest instrumentem, który usatysfakcjonuje mieszkańców pod względem rynkowym jak i ekonomicznym oraz przysporzy budżetowi kolejnych podatników.

Stworzenie odpowiedniego systemu marketingu miejscowości i gminy jako całości, (osiągnięcia samorządu, lokalnych przedsiębiorców, organizacji społecznych, mieszkańców i zasobów) ułatwi prowadzenie promocji wewnętrznej - skierowanej do mieszkańców gminy oraz promocji zewnętrznej.

Rozwój infrastruktury technicznej ma znaczenie dla rozwoju lokalnej gospodarki i zaspokajaniu potrzeb społecznych mieszkańców i turystów odwiedzających nasze miasto.

a. Przebudowa Miejskiego Ośrodka Wypoczynku i Rekreacji w Goniądzu wraz z zapleczem domków campingowych.

Celem jest uzyskanie odpowiedniego zaplecza dla obsługi turysty wypoczywającego nad rzeką. Inwestycja zapewni odpowiednie zaplecze wypoczynkowe i gastronomiczne w przeciwieństwie do obecnie istniejącej od wielu lat nie modernizowanej bazy Ośrodka. Przyczyni się do poprawy miejsc noclegowych, biwakowych, przystani kajakowej, Poprawi estetykę plaży miejskiej, wpłynie na wzrost zatrudnienia i zapewni odpowiednie warunki pracy pracownikom zatrudnionym w Ośrodku.

b. Przebudowa Ośrodka Kultury z adaptacją na Ośrodek Integracji Europejskiej i Promocji Podlasia w Goniądzu.

Celem jest uzyskanie Ośrodka Integracji Europejskiej i Promocji Podlasia w Goniądzu będącego miejscem krzewienia kultury, oświaty i podejmowania innych działań zbliżających miasteczko do innych miejscowości w Kraju i za granicą, a szczególnie w krajach UE. Ośrodka likwidującego bariery społeczne wywodzące się z różnych dziedzin i okoliczności życia ludzkiego.

Bogate dziedzictwo kulturowe jest elementem warunkującym atrakcyjność turystyczną miejscowości. Inwestycja będzie służyć wszystkim mieszkańcom miasta i regionu. Realizacja tego celu zaspokoi oczekiwania dzieci, młodzieży społeczności lokalnej, turystów odwiedzających nasze miasto. Ponadto inwestycja ta podniesie walory kulturalne i rekreacyjne miejscowości Goniądz, umożliwi spędzenie wolnego czasu w sposób zorganizowany, stanowiąc atrakcję zarówno mieszkańcom jak i gościom przebywającym w Goniądzu. Przyczyni się do rozwoju intelektualnego i kulturalnego mieszkańców oraz wpłynie na ograniczenie zachowań patologicznych.

c. Budowa boisk sportowych przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Goniądzu.

Zamierzenie przynoszące konkretne rozwiązania – boiska sportowe. Zadanie przyczyni się do poprawy dostępności do bazy sportowej, da szansę na stworzenie komfortowego zaplecza dla mieszkańców chcących aktywnie spędzać wolny czas uprawiając sport, pozwoli propagować zdrowy model życia tak wśród dzieci, młodzieży jak i dorosłych mieszkańców miasta i gminy. Zmobilizuje działający w Goniądzu klub sportowy „Biebrza” do aktywnych odnoszących rezultaty działań. Spowoduje zwiększenie atrakcyjności Miasta i Gminy Goniądz, wzrost liczby osób

uprawiających sport, rozwój młodych talentów sportowych, zwiększenie popularyzacji sportu wśród młodzieży i osób dorosłych oraz poprawę stanu zdrowia i kondycji mieszkańców (w szerszej perspektywie czasowej).

d. Remont infrastruktury drogowej.

Celem jest uzyskanie dróg, ulic o nawierzchni odpowiadającej potrzebom mieszkańców i przyjezdnych. Inwestycja ta poprawi bezpieczeństwo i ułatwi przemieszczanie się mieszkańców miasta Goniądza i innych użytkowników. Rozwój infrastruktury technicznej ma decydujące znaczenie dla powodzenia programów rozwoju obszarów wiejskich. Od poziomu rozwoju infrastruktury technicznej zależy to jak będzie rozwijała się lokalna gospodarka i jak będą zaspokajane potrzeby społeczne mieszkańców. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w Planie Odnowy Miejscowości Goniądz. Będzie to wymagać koncentracji środków na rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej i społecznej. W celu zapewnienia stałego wzrostu jakości życia oraz dostosowania do standardów UE niezbędne jest zwiększenie poziomu wydatków, szczególnie na inwestycje infrastrukturalne .

e. Termomodernizacja i remont budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Goniądzu.

Wyremontowany budynek Zespołu Szkolno Przedszkolnego przyczyni się do poprawy komfortu pracy nauczycieli i uczniów. Wzrośnie bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Docieplenie budynku, wymiana centralnego ogrzewania wraz z kotłownią, remont dachu przyczyni się do zmniejszenia zużycia energii co zminimalizuje wprowadzenie gazów cieplarnianych do atmosfery, a zatem ochronę środowiska naturalnego.

f. Rewitalizacja Starego i Nowego Rynku w Goniądzu.

Odnowienie układu urbanistycznego Starego i Nowego Rynku. Zadanie to poprawi estetykę i wizerunek miasta, przybliży jego historię, uwidoczni charakterystyczny układ urbanistyczny. Wraz z odbudową innych elementów stanie się jednym z atrakcyjniejszych miejsc przebywania – turystom i mieszkańcom miasteczka. Przyczyni się do zaspokojenia długo oczekiwanych potrzeb mieszkańców.

g. Rewitalizacja parku miejskiego w Goniądzu.

Urządzenie parku miejskiego wraz z odbudową, wymianą lub uzupełnieniem zieleni wpłynie pozytywnie na jakość spędzania wolnego czasu osobom preferującym odpoczynek bierny. Stanie się miejscem chwilowego relaksu, miejscem spotkań koleżeńskich szczególnie w okresie letnim osobom młodym jak również osobom

starszym potrzebującym kontaktu z przyrodą i rówieśnikami. Łącznie z „odrestaurowanymi” rynkami park utworzy swoistą atmosferę zachęcającą przedsiębiorcę do inwestowania w tereny własnych ogrodów i działek co wpłynie całościowo na estetykę miasta w przyszłości turystycznego, posiadającego specyfikę terenów położonych w otulinie Biebrzańskiego Parku Narodowego czyli pięknych aczkolwiek znacząco nie różniących się od terenów chronionych.

h. Rekonstrukcja studni kopanych w Goniądzu

Odbudowa studni kopanych w Rynkach Starym i Nowym. Zadanie ściśle powiązane z dwoma poprzednimi zadaniami. Realizacja zadań łącznie lub w określonej kolejności wynikającej z wysokości posiadanych środków finansowych przybliży mieszkańcom i turystom odwiedzającym Goniądz, historię miasta w starej fotografii. Uchroni, stare bardzo głębokie dla tych terenów studnie kopane, które wraz z rynkami, parkiem tworzą jednolitą przestrzeń urbanistyczną charakterystyczną dla miasta Goniądza.

i. Szlak wodny króla Stefana Batorego

Celem jest zagospodarowanie terenów położonych wzdłuż Biebrzy będących miejscem odpoczynku, często odwiedzanych przez mieszkańców oraz turystów. Zadanie tak jak i poprzednie zadania, zmierzające do zwiększenia atrakcyjności turystycznej Miasta Goniądz, a tym samym zmierzające do wzrostu liczby turystów, do zwiększenia rozwoju działalności agroturystycznej, gospodarczej, do zwiększenia zatrudnienia, do poprawy warunków życia oraz warunków bytowych miejscowej ludności.

9. ODBIORCY PROJEKTU

Odbiorcami projektu są mieszkańcy Miasta i Gminy Goniądz, turyści odwiedzający naszą okolicę oraz goście przejezdni. Ponadto projekt będzie oddziaływał na okoliczne sołectwa gminy Goniądz jak również gminy ościennne.

10. OCZEKIWANE REZULTATY

Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Goniądz przyczyni się do polepszenia wizerunku miejscowości, rozwoju działalności gospodarczej, wzrostu poziomu życia lokalnej społeczności, rozwoju społeczno-kulturowego oraz pobudzenia aktywności sportowo-rekreacyjnej. Ma służyć głównie integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnej wartości, rozwojowi organizacji społecznych, jak i zmniejszeniu problemów w sferze patologii społecznych.

a. Przebudowa Miejskiego Ośrodka Wypoczynku i Rekreacji w Goniądzu.

- Wzbogaci ofertę turystyczno-wypoczynkową miejscowości
- Poprawi warunki wypoczynku i rekreacji,
- Poprawi ogólny wygląd Ośrodka,

- Zaspokoi potrzeby społeczeństwa.
- Przyczyni się do „aktywnego i zdrowego” spędzenia wolnego czasu
- Poprawi zaplecze noclegowe i gastronomiczne Ośrodka
- Wpłynie na wzrost roli turystyki , sportu i rekreacji jako czynników stymulujących rozwój społeczny

b. Rozbudowa Ośrodka Kultury z adaptacją na Ośrodek Integracji Europejskiej i Promocji Podlasia w Goniądzu.

- Zaspokoi potrzeby społeczne i kulturalne ,
- Poprawi jakość życia mieszkańców,
- Wzrośnie atrakcyjność turystyczna miejscowości,
- Wpłynie na rozwój fizyczny i intelektualny dzieci i młodzieży,
- Poprawi estetykę miejscowości.
- Przyczyni się do zwiększenia turystów
- Poprawi bazę kulturalną miejscowości

c. Budowa boisk sportowych przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Goniądzu.

- Zaspokoi potrzeby mieszkańców,
- Poprawi jakość życia mieszkańców,
- Wpłynie na poprawę estetyki miejscowości
- Poprawi sprawność fizyczną dzieci i młodzieży.
 - Poprawi warunki pracy nauczycielom
 - Wpłynie na możliwość rozszerzenia kalendarza imprez sportowych
 - Zwiększy atrakcyjność miejscowości

d. Remont infrastruktury drogowej.

- j. Poprawi stan bezpieczeństwa,
- k. Poprawi warunki życia i pracy,
- l. Poprawi estetykę miejscowości,
- m. Zaspokoi potrzeby i oczekiwania społeczeństwa.

e. Termomodernizacja i remont budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Goniądzu.

- Poprawi bezpieczeństwo dzieci i młodzieży

- Poprawi warunki pracy i nauki
 - Wpłynie pozytywnie na ochronę środowiska naturalnego
 - Poprawi estetykę miejscowości.
 - Wpłynie na poprawę estetyki miejscowości
- f. Rewitalizacja Starego i Nowego rynku w Goniądzu.**
- Zaspokoi potrzeby społeczne i kulturalne miejscowości,
 - Poprawi ogólny wygląd miejscowości.
 - Wzbogaci ofertę turystyczną Goniądza
 - Stworzy nowy produkt turystyczny
- g. Rewitalizacja parku miejskiego w Goniądzu.**
- Rozwinie tożsamość społeczności lokalnej,
 - Zaspokoi potrzeby społeczne ,
 - Poprawi estetykę i wizerunek miejscowości.
 - Stworzy nowy produkt turystyczny
- h. Rekonstrukcja studni kopanych w Goniądzu**
- Poprawi estetykę miejscowości
 - Ukaże historię Goniądza w starej fotografii
 - Zwiększy atrakcyjność turystyczną miejscowości
 - Utworzy nowy atrakcyjny produkt turystyczny
- i. Szlak wodny króla Stefana Batorego**
- Przyciągnie większą ilość turystów z kraju i zagranicy
 - Poprawi wizerunek miejscowości
 - Zaspokoi potrzeby mieszkańców
 - Podniesie jakość usług turystycznych
 - Poprawi dostępność do infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
 - Zwiększy atrakcyjność turystyczną miejscowości
 - Przyczyni się do rozwoju miejscowości
 - Utworzy nowy produkt turystyczny

11. SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI ZADAŃ

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

RODZAJ ZADANIA	ŁACZNY KOSZT
Przebudowa Miejskiego Ośrodka Wypoczynku i Rekreacji w Goniądzu.	1.000.000 zł
Rozbudowa Ośrodka Kultury z adaptacją na Ośrodek Integracji Europejskiej i Promocji Podlasia w Goniądzu.	4.500.000 zł
Budowa boisk sportowych przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Goniądzu	2.500.000 zł
Remont infrastruktury drogowej.	4.000.000 zł
Termomodernizacja i remont budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Goniądzu	2.500.000 zł
Rewitalizacja Starego i Nowego rynku w Goniądzu	1.500.000 zł
Rewitalizacja parku miejskiego w Goniądzu.	500.000 zł
Rekonstrukcja studni w Goniądzu	200.000 zł
Szlak wodny króla Stefana Batorego	4.000.000zł

12. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

RODZAJ ZADANIA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Przebudowa Miejskiego Ośrodka Wypoczynku i Rekreacji w Goniądzu.										
Rozbudowa Ośrodka Kultury z adaptacją na Ośrodek Integracji Europejskiej i Promocji										

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

Podlasia w Goniądzu.										
Budowa boisk sportowych przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Goniądzu										
Remont infrastruktury drogowej.										
Termomodernizacja i remont budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Goniądzu										
Rewitalizacja Starego i Nowego rynku w Goniądzu										
Rewitalizacja parku miejskiego w Goniądzu.										
Rekonstrukcja studni w Goniądzu										
Szlak wodny króla Stefana Batorego										

13. MONITOROWANIE I WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

Monitorowanie to proces systematycznego zbierania i analizowania wiarygodnych informacji finansowych i statystycznych dotyczących wdrażania projektów. Celem monitorowania jest zapewnienie zgodności realizacji projektów i programów. Ocena Planu Odnowy Miejscowości Goniądz powinna być obiektywna, wiarygodna a przede wszystkim skuteczna. Powinna zawierać przede wszystkim ocenę skuteczności – zgodność realizowanych inwestycji z harmonogramem prac wynikającym z planu w znaczeniu rzeczowym i finansowym oraz ocenę użyteczności publicznej – trafność inwestycji i korzyści z nich wynikające.

Głównym wskaźnikiem zaawansowania realizacji planu są mierniki nakładów finansowych oraz uzyskane efekty rzeczowe, zweryfikowane przez ocenę jakości wykonania zadań. Będą ilustrować zaawansowanie realizacji planu w skali rocznej i umożliwiać dokonywanie niezbędnych korekt oraz aktualizacji zapisów Planu na bieżąco.

Dzięki bieżącemu prowadzeniu monitoringu i okresowym ocenom ilościowym i jakościowym Plan w zależności od wyników będzie poddawany korektom. Lista wskaźników oceny może być skoordynowana z listą przedsięwzięć.

W skład Zespołu Zarządzającego i Koordynującego Plan wejdą:

- ✓ Burmistrz Goniądza,
- ✓ pracownicy Urzędu Miejskiego w Goniądzu,
- ✓ dyrektorzy i kierownicy jednostek podległych,
- ✓ Rada Miejska w Goniądzu,
- ✓ Przewodniczący Rad Osiedlowych i społeczność lokalna.

z wcześniej zatwierdzonymi założeniami realizacji.

Zakres zadań Zespołu obejmuje w szczególności:

- zapewnienie zgodności realizacji Planu z dokumentami programowymi wyższego rzędu,

Plan Odnowy Miejscowości Goniądz na lata 2009-2018

- Zapewnienie zgodności realizacji Planu z prawem powszechnie obowiązującym, w tym w szczególności z Prawem zamówień publicznych oraz przepisami szczególnymi mającymi zastosowanie przy realizacji poszczególnych zadań Planu,
- Inicjowanie ewentualnych zmian Planu,
- Opracowanie wskaźników realizacji Planu,
- Zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu Planu
- realizacji projektów w ramach Planu,
- Zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu, dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu,
- Zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów,
- Opracowanie i składanie wniosków o finansowanie zewnętrzne,

Do realizacji swoich obowiązków Zespół może tworzyć grupy robocze, korzystając z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

W przypadku stwierdzenia konieczności aktualizacji zapisów Planu (w szczególności harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania Planu) stosowne korekty zostaną przygotowane i wprowadzone do Planu Odnowy Miejscowości Goniądz przez odpowiednią komórkę Urzędu Miejskiego w Goniądzu oraz zatwierdzone odpowiednią uchwałą.

Jednym z elementów prawidłowego wdrażania Planu jest komunikacja ze społecznością lokalną. Należy zwrócić uwagę na jego formę oraz prawidłowe przetwarzanie pozyskanych informacji. Chodzi tu głównie o otoczenie społeczne zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne.

Komunikacja z lokalną społecznością ma bardzo istotne znaczenie przy podejmowanych działaniach służących realizacji konkretnych zadań. Doinformowanie mieszkańców Gminy wyeliminuje konflikty i nieporozumienia.

Ocena Planu Odnowy Miejscowości Goniądz powinna być obiektywna, wiarygodna a przede wszystkim skuteczna. Powinna zawierać przede wszystkim ocenę skuteczności – zgodność realizowanych inwestycji z harmonogramem prac wynikającym z planu w znaczeniu rzeczowym i finansowym oraz ocenę użyteczności publicznej – trafność inwestycji i korzyści z nich wynikające.

Dzięki bieżącemu prowadzeniu monitoringu i okresowym ocenom ilościowym i jakościowym plan w zależności od wyników będzie poddawany korektom. Lista wskaźników oceny może być skoordynowana z listą przedsięwzięć.

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Goniądzu. Wdrożenie Planu zaleca się Burmistrzowi Goniądzu, Radom Dzielnicy Wschód, Zachód, Śródmieście miejscowości Goniądz oraz Przewodniczącym Rad Osiedlowych tych dzielnic.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Goniądzu zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Goniądza. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Dzielnic-Wschód, Zachód, Śródmieście w Goniądzu.

14. PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 10 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia miejscowości Goniądz jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Goniądz ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy miasta, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży, rozwojowi organizacji społecznych oraz przyciągania większej liczby turystów zarówno z kraju jak i zagranicy.